RYNEK PRACY W ŁODZI
LABOUR MARKET IN ŁÓDŹ
2016

PL/ENG

INFORMATOR DLA PRACODAWCY – INWESTORA

A GUIDE FOR EMPLOYER - INVESTOR

randstad

KREUJE

RYNEK PRACY W ŁODZI
LABOUR MARKET IN ŁÓDŹ
2016

INFORMATOR DLA PRACODAWCY - INWESTORA
A GUIDE FOR EMPLOYER - INVESTOR

SPIS TREŚCI / CONTENTS

ŁÓDŹ - DANE OGÓLNE
ŁÓDŹ - GENERAL DATA 2

POTENCJAŁ LUDZKI
HUMAN POTENTIAL 7

TRENDY ROZWOJOWE POSZCZEGÓLNYCH SEKTORÓW
DEVELOPMENT TRENDS OF PARTICULAR SECTORS 18

KOSZTY ZATRUDNIENIA
EMPLOYMENT COSTS 45

MOŻLIWOŚCI WSPARCIA ZE STRONY MIASTA
POSSIBILITY OF SUPPORT FROM THE CITY 56

SUKCESY ŁODZI
SUCCESSES OF ŁÓDŹ 58

FIRMY BPO, IT,SSC, PRODUKCYJNE
BPO, IT,SSC, PRODUCTION COMPANIES 60

KREUJE

Łódź is a city located in the heart of Europe. In the scale of the country it is situated centrally, only 30 km from the geometrical centre of Poland. It is only 130 km away from the country's capital - Warszawa. At a distance of up to 300 km from Łódź there are 7 largest municipal agglomerations in Poland i.e. warszawska, bydgoska, poznańska, wrocławska, katowicka, krakowska and lubelska. The city is a part of so-called Łódź Metropolitan Area (ŁMA) with area of 2 463 km2 consisting of: Łódź and counties: zgierski, pabianicki, brzeziński and eastern łódzki. The city is the third in terms of population in Poland (700 982 people - according to data of the Central Statistical Office of Poland, 31 December 2015) and the fourth in terms of area (293 000 km2).

In the nearest surroundings of the city there is the point of intersection of the most significant domestic and European traffic routes. An intersection of A-1 and A-2 motorways in Stryków near Łódź ensures quick access to Warszawa, Poznań, Gdańsk, Toruń and S-8 and S-14 expressways contribute to attractiveness of the region in the eyes of potential investors ensuring connection e.g. with Dolny Śląsk.

Łódź has Władysław Reymont International Airport which has been created on the basis of Lublinek airport existing here earlier. The airport is located in south-west part of the city at a distance of approx. 6 km from the centre. Direct access to the airport is ensured by public transport buses and taxis. The airport in Łódź offers regular connections with many European cities such as Munich and Amsterdam enabling passengers to change numerous planes to other European and transatlantic flights within "one ticket". Connections with Munich are in working days, twice a day, whereas connections with Amsterdam - six times a week. Additionally, from mid 2016 you can get from the Łódź airport to Paris. Other connections include e.g. Dublin, East Midlands or London. The airport also offers a number of charter flights.

It is also worth noting the proximity of the international Chopin Airport to which you can get from Łódź along a motorway within approx. 70 minutes.

Łódź has a well developed network of urban and regional public transport. It comprises networks of public transport (buses and trams), Łódź Agglomeration Railway, local and regional bus connections, taxis, rickshas and Polish State Railways. Public transport in Łódź includes both tram lines (18) and bus lines (81 day lines and 7 night lines) which ensure efficient connection with all corners of the city. The network of public transport is managed by the Municipal Transport Company in Łódź. In turn the "Łódź Agglomeration Railway" company which was established in 2010 is responsible for ensuring effective organisation and functioning of passenger traffic in the Łódź region. The foregoing objective is to be achieved thanks to increasing standards of travelling, reducing time of travelling and extending a local network of connections between cities. The agglomeration railway will link 5 counties and 11 main towns in the Łódź region.

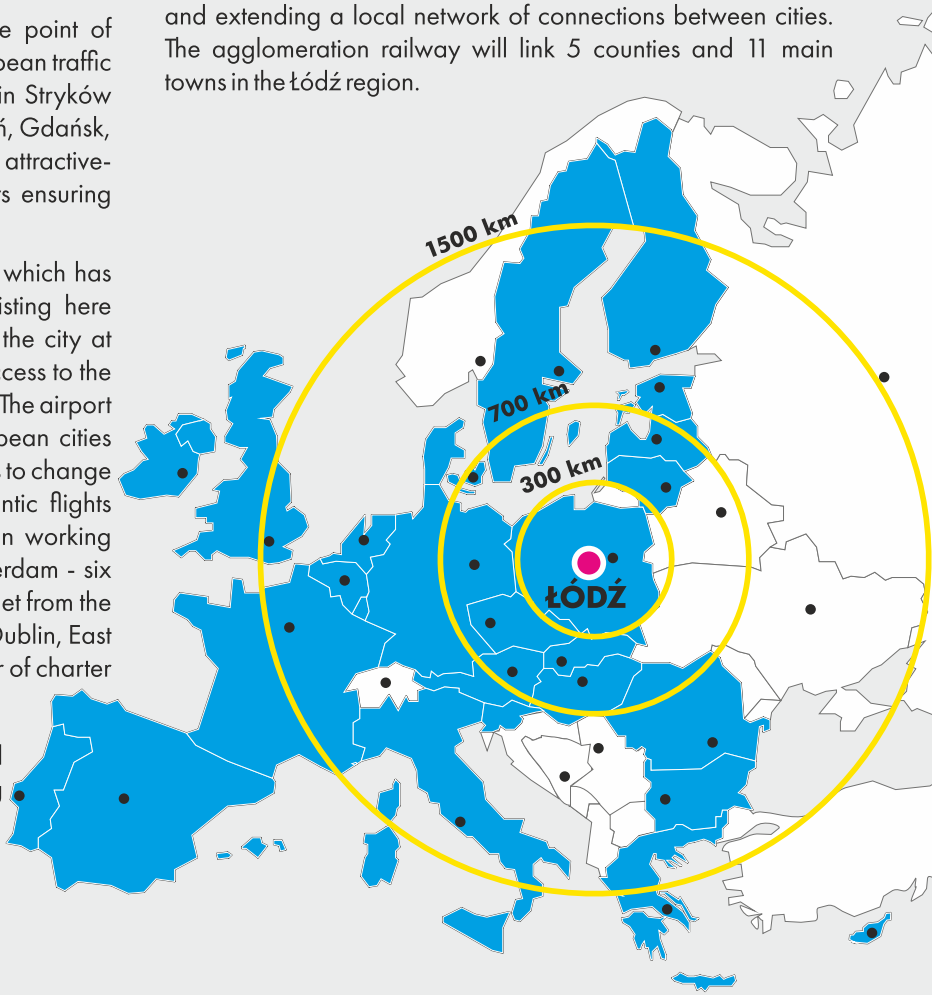

KRAJE UNII EUROPEJSKIEJ / EUROPEAN UNION

STOLICE EUROPEJSKIE / EUROPEAN CAPITALS

Length of bicycle paths in the city at the end of 2015 is 146 km. In the following years there are planned investments to extend this length.

Łódź is the third, in terms of population, city in Poland (700 982 people - according to data of the Central Statistical Office of Poland, 31 December 2015). The high number of people in productive age (18-64 years - men, 18-59 years - women): 60.74% of population of the city and the high number of students form social and economic potential of highly qualified staff on the labour market.

Thanks to the Łódź Agglomeration Railway and strong relations between cities, Łódź has access to large resources of employees from the entire region – nearly 1.2 million people within a radius of 30 km.

ŁÓDZKA KOLEJ AGLOMERACYJNA / ŁÓDŹ AGGLOMERATION RAILWAY

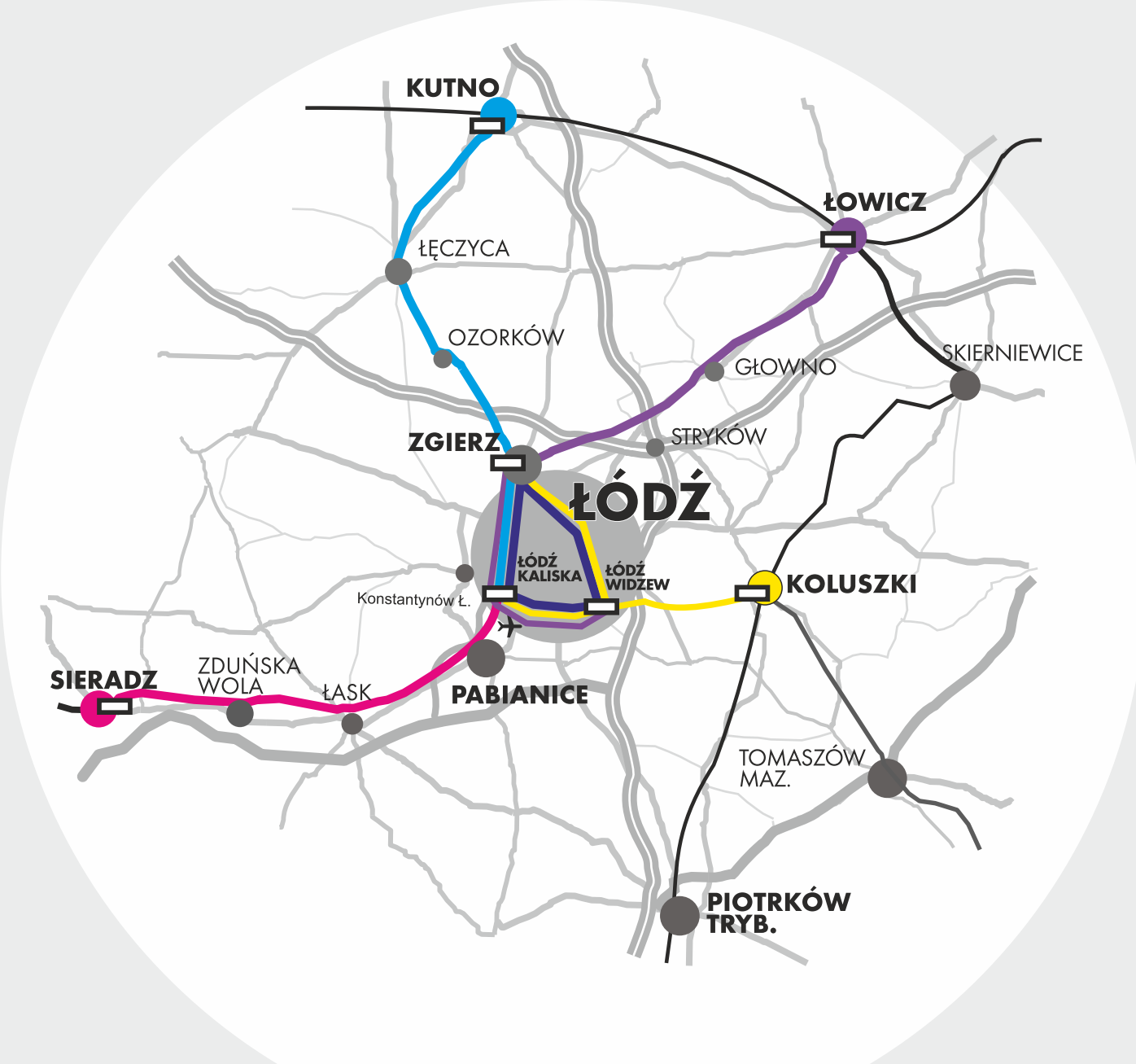

Łódź to miasto położone w sercu Europy. W skali kraju zlokalizowane jest centralnie, zaledwie 30 km od geometrycznego środka Polski. Znajduje się tylko 130 km od stolicy kraju – Warszawy. W odległości do 300 km od Łodzi leży 7 największych aglomeracji miejskich w Polsce, tzn. warszawska, bydgoska, poznańska, wrocławska, katowicka, krakowska i lubelska. Miasto jest częścią tzw. Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM) o powierzchni 2 463 km2, w którego skład wchodzą: Łódź oraz powiaty: zgierski, pabianicki, brzeziński i łódzki wschodni. Miasto jest trzecie pod względem liczby ludności w Polsce (700 982 os. wg danych GUS, 31.12.2015) oraz czwarte pod względem powierzchni (293 tys. km2).

W najbliższym otoczeniu miasta znajduje się punkt przecięcia najważniejszych krajowych i europejskich szlaków komunikacyjnych. Skrzyżowanie autostrad A-1 i A-2 w Strykowie pod Łodzią zapewnia szybkie połączenie z Warszawą, Poznaniem, Gdańskiem, Toruniem, a obecność dróg ekspresowych S-8 i S-14 wpływa na atrakcyjność województwa w oczach potencjalnych inwestorów, dając możliwości połączeń m.in. z Dolnym Śląskiem.

W Łodzi zlokalizowany jest międzynarodowy port lotniczy im. Władysława Reymonta, który powstał na bazie istniejącego tu wcześniej lotniska Lublinek. Lotnisko znajduje się w południowo-zachodniej części miasta, w odległości ok. 6 km od centrum. Bezpośredni dojazd do lotniska zapewniają autobusy komunikacji miejskiej oraz taksówki. Łódzkie lotnisko zapewnia regularne połączenia z wieloma europejskim i miastami, wśród których na uwagę zasługują połączenia z Monachium i Amsterdamem, dające możliwość licznych przesiadek na inne europejskie i transatlantyckie loty, realizowane w systemie „na jednym bilecie". Połączenia z Monachium realizowane są w dni robocze, dwa razy dziennie, podczas gdy połączenia z Amsterdamem – sześć razy w tygodniu. Dodatkowo, od połowy 2016 r. można z łódzkiego lotniska dostać się do Paryża. Inne obsługiwane kierunki to np. Dublin, East Midlands czy Londyn. W ofercie jest także gama lotów czarterowych.

Warto również zwrócić uwagę na bliskość międzynarodowego Lotniska Chopina, do którego można dostać się z Łodzi autostradą w ok. 70 minut.

W Łodzi istnieje dobrze rozwinięta sieć miejskiego i regionalnego transportu publicznego. W jej skład wchodzą sieci komunikacji miejskiej (autobusy i tramwaje), Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, lokalne i regionalne połączenia autobusowe, taksówki, riksze oraz Kolej PKP. Komunikacja miejska w Łodzi obejmuje zarówno linie tramwajowe (18), jak i autobusowe (81 linii dziennych i 7 nocnych), które zapewniają sprawne docieranie do wszystkich zakątków miasta. Sieć komunikacji miejskiej zarządzana jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Łodzi. Z kolei spółka „Łódzka Kolej Aglomeracyjna", która powstała w 2010 r., odpowiedzialna jest za zapewnienie efektywnej organizacji i funkcjonowania ruchu pasażerskiego w regionie łódzkim dzięki kolei. Powyższy cel ma być zapewniony dzięki zwiększeniu standardów podróży, ograniczeniu czasu podróży pasażerów oraz rozbudowaniu lokalnej sieci powiązań między miastami. Kolej aglomeracyjna łączyć będzie 5 powiatów oraz 11 głównych miast w regionie łódzkim.

Długość ścieżek rowerowych w mieście na koniec 2015 r. to 146 km. W kolejnych latach planowane są inwestycje, które zwiększą tę długość.

Łódź jest trzecim co do liczby mieszkańców miastem w Polsce (700 982 os. - wg danych GUS, 31.12.2015). Wysoka liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-64 lata mężczyźni, 18-59 lat kobiety): 60,74% ludności miasta oraz duża liczba studentów stanowią potencjał społeczno-ekonomiczny wysoko wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy.

Dzięki ŁKA i silnym powiązaniom między miastami Łódź posiada dostęp do dużego zaplecza pracowników z całego regionu – blisko 1,2 mln. osób w promieniu 30 km.

Liczba mieszkańców Łodzi ogółem / Total population of Łódź	**700 982**
Liczba mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego / Number of inhabitants of the Łódź Metropolitan Area	**1 086 993**
w tym: / including:	
powiat zgierski / zgierski county	**165 130**
powiat pabianicki / pabianicki county	**119 518**
powiat brzeziński / brzesiński county	**30 933**
powiat łódzki wschodni / eastern łódzki county	**70 430**
Liczba mieszkańców województwa łódzkiego / Number of inhabitants of the Łódź Region	**2 493 603**
Liczba mieszkańców Łodzi w wieku produkcyjnym / Number of inhabitants of Łódź in productive age	**419 804**
Liczba mieszkańców w województwie łódzkim w wieku produkcyjnym / Number of inhabitants in the Łódź Region in productive age	**1 530 471**
Liczba studentów szkół wyższych w Łodzi / Number of students of higher education schools in Łódź	**76502**
Liczba studentów szkół wyższych w województwie łódzkim / Number of students of higher education schools in the Łódź Region	**89063**

Źródło:GUS, stan na 31.12.2015 / Source: The Central Statistical Office of Poland, state as on 31 December 2015

Wykres 1. PIRAMIDA WIEKU LUDNOŚCI ŁODZI W 2015 r.
Chart 1. AGE PYRAMID OF POPULATION OF ŁÓDŹ IN 2015

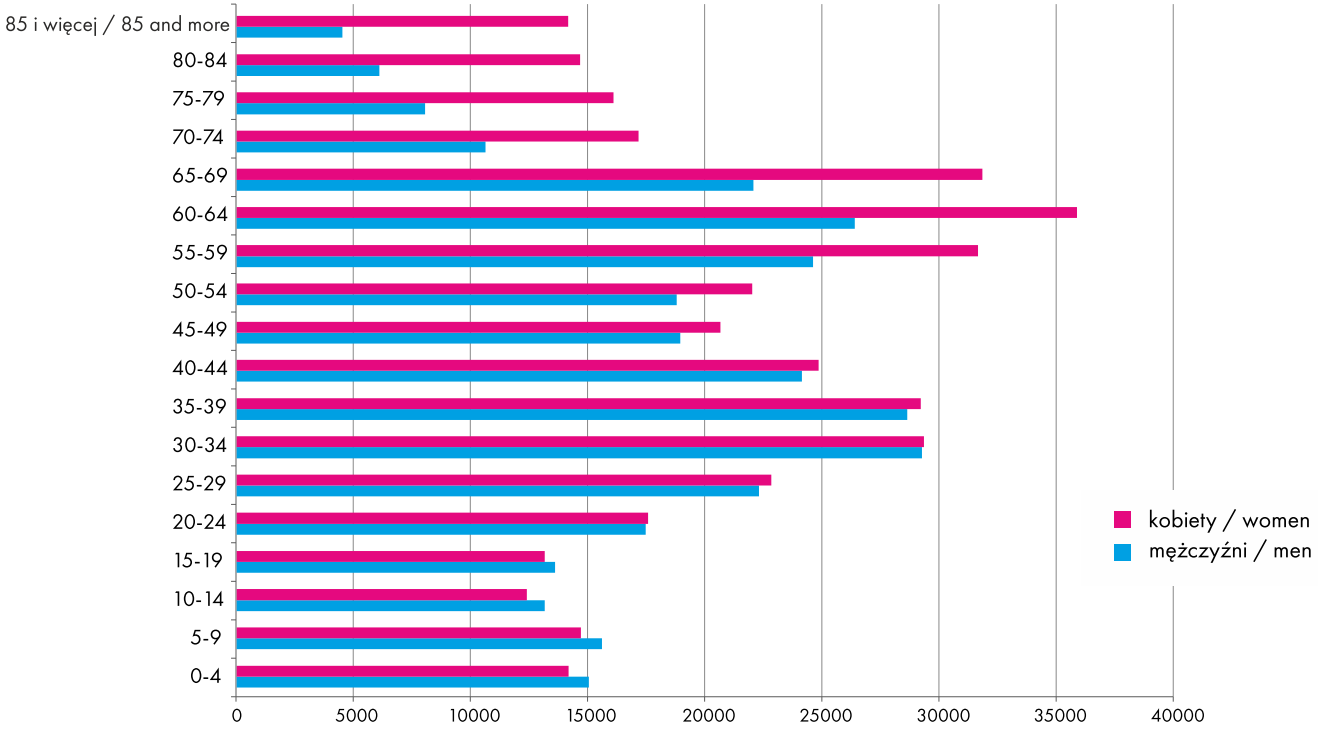

POTENCJAŁ LUDZKI
HUMAN POTENTIAL

UNIWERSYTET ŁÓDZKI / UNIVERSITY OF ŁÓDŹ

UNEMPLOYMENT

According to data of the Central Statistical Office of Poland of March 2016 the number of the unemployed registered in Łódź included 33 603 inhabitants and the unemployment rate was at the level of 9,7 %. By comparison in entire Poland in this time there were 1600,5 unemployed people with the unemployment rate of 10 %.

People from the age group of 55 years and more account for the largest group of the unemployed in Łódź. Their number, according to data of the Central Statistical Office of Poland, in the 1st quarter of 2016 was 8 564 people. Just behind them there are people at the age of 35-44 whose number in the same period was 6889.

While analysing the structure of education among the unemployed in Łódź, at the end of the 1st quarter of 2016, you can notice that 39,8% of the unemployed accounted for people with junior secondary education and below, and 12,6% - people with higher education. Thus, data of the Central Statistical Office of Poland shows that 4 248 unemployed people had higher education and ipso facto high professional qualifications. In addition, as many as 18% i.e. over 6 000 working people had post-secondary education and secondary vocational education .

This undoubtedly creates a chance for employers to quickly recruit staff members ready to commence work right now both with higher education and vocational education. An additional benefit for employers, arising from the foregoing data, is a possibility of obtaining co-financing from the Labour Office whose task is e.g. close cooperation with business and labour market in the range of activating the unemployed.

Wykres 2. STOPA BEZROBOCIA W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH POLSKI, 1Q 2016 R.
Chart 2. UNEMPLOYMENT RATE IN THE LARGEST CITIES IN POLAND 1Q 2016

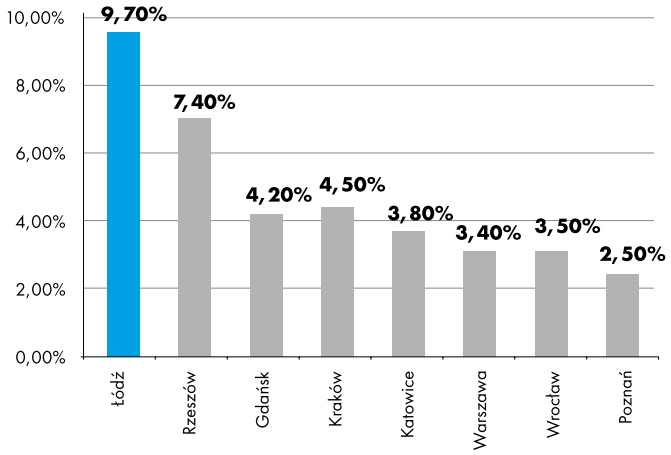

Wykres 3. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG WIEKU, LICZBA OSÓB
Chart 3. NUMBER OF UNEMPLOYED PEOPLE BY AGE 1 Q 2016

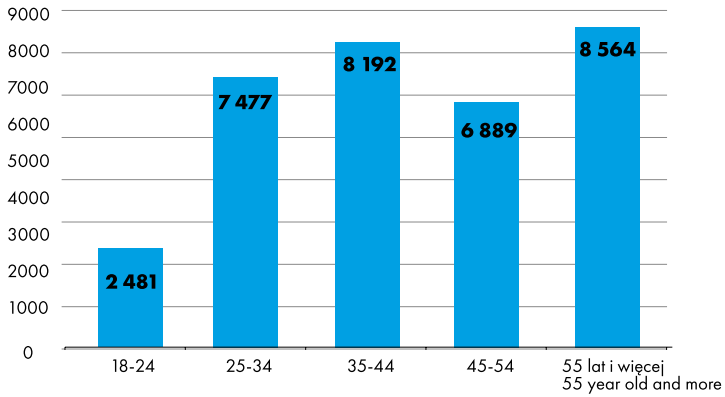

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, stan na 30.03.2016
Source: own study based on data of the Central Statistical Office of Poland, state as on 30 March 2016

BEZROBOCIE

Według danych GUS z marca 2016 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Łodzi obejmowała 33 603 mieszkańców, a stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 9,7%. Dla porównania w całej Polsce w tym czasie było 1 600,5 tys. bezrobotnych, przy stopie bezrobocia 10,3%.

Największą grupę osób bezrobotnych w Łodzi stanowią ludzie z przedziału wiekowego 55 lat i więcej. Ich liczba, wg danych GUS, w I kwartale 2016 roku wynosiła 8 564 osób. Zaraz za nimi znajdują się osoby w wieku 35-44, których liczba w tym samym okresie wynosiła 6 889.

Przyglądając się strukturze wykształcenia bezrobotnych w Łodzi, na koniec I kwartału 2016 r. zauważamy, że 39,8% bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, a 12,6% to osoby z wyższym wykształceniem. Z danych GUS wynika zatem, że 4 248 bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe, a tym samym wysokie kwalifikacje zawodowe. Ponadto, aż 18%, czyli ponad 6 000 osób niepracujących posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe.

Jest to niewątpliwie szansa dla pracodawców na szybkie pozyskanie pracowników gotowych rozpocząć pracę od zaraz, zarówno z wykształceniem wyższym, jak i zawodowym. Dodatkową korzyścią dla pracodawców, wynikającą z powyższych danych, jest możliwość uzyskania dofinansowania z Urzędu Pracy, którego zadaniem jest między innymi bliska współpraca z biznesem i rynkiem pracy w zakresie aktywizowania bezrobotnych.

Wykres 4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, %
Chart 4. NUMBER OF UNEMPLOYED PEOPLE BY AGE 1Q 2016, %

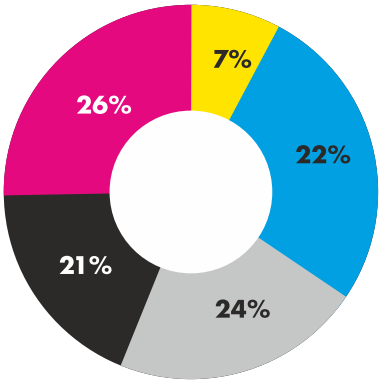

- **18 - 24** lat / year old
- **25 - 34** lat / year old
- **35 - 44** lat / year old
- **45 - 54** lat / year old
- **55** lat i więcej / year old and more

Wykres 5. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA, %
Chart 5. NUMBER OF UNEMPLOYED PEOPLE REGISTERED IN ŁÓDŹ BY EDUCATION 1Q 2016, %

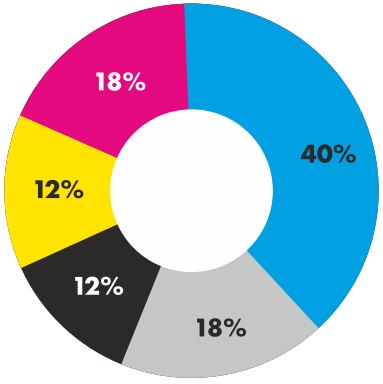

- gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe / junior secondary, primary and incomplete primary
- licealne oraz średnie zawodowe / post-secondary and vocational secondary
- średnie ogólnokształcące / general secondary
- wyższe / higher
- zasadnicze (zawodowe) / basic (vocational)

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, stan na 30.03.2016 r.
Source: own study based on data of the Central Statistical Office of Poland, state as on 30 March 2016

EDUCATIONAL CENTRE, STUDENTS AND GRADUATES

In Łódź there are 21 higher education schools, including 6 public and 15 non-public.

In total in Łódź itself there are nearly 91 thousand students (academic year 2014/2015) of which annually almost 25 thousand young people graduate from higher education schools (academic year 2013/2014) ready to commence work. With regard to the Łódź Region these figures are respectively at the level of more than 94 thousand students and over 26 thousand graduates.

For years higher education schools in Łódź have had a very good opinion among students. They also win high positions in rankings of higher education schools in Poland. According to the Ranking of Academic Higher Education Schools (published annually by "Perspektywy" monthly and "Rzeczpospolita" daily) which is regarded as the most prestigious ranking in Poland, in 2014 among 88 examined higher education schools - both public and non-public (except art higher education schools) - the Łódź University of Technology was 12th, the Medical University of Łódź was 17th, and the University of Łódź was 21 st.

OŚRODEK EDUKACYJNY, STUDENCI I ABSOLWENCI

Na terenie Łodzi działają 21 szkoły wyższe, w tym 6 publicznych oraz 15 niepublicznych.

Łącznie w samej Łodzi uczy się blisko 91 tysięcy studentów (rok akademicki 2014/2015), z czego rocznie uczelnie kończy prawie 25 tysięcy młodych ludzi (rok akademicki 2013/2014) gotowych do podjęcia pracy. Dla województwa łódzkiego liczby te kształtują się odpowiednio na poziomie ponad 94 tysięcy studentów i ponad 26 tysięcy absolwentów.

Uczelnie łódzkie od lat cieszą się bardzo dobrą opinią wśród studentów. Zdobywają też wysokie miejsca w rankingach uczelni w Polsce. Według Rankingu Uczelni Akademickich (publikowanego corocznie przez miesięcznik „Perspektywy", a także dziennik „Rzeczpospolita"), który uznawany jest za najbardziej prestiżowy ranking w Polsce, w roku 2014 wśród 88 badanych szkół wyższych – zarówno publicznych jak i niepublicznych

(z wyjątkiem uczelni artystycznych) - Politechnika Łódzka zajęła 12 miejsce, Uniwersytet Medyczny w Łodzi 17 miejsce, a Uniwersytet Łódzki 21 miejsce.

UCZELNIE WYŻSZE W ŁODZI HIGHER EDUCATION SCHOOLS IN ŁÓDŹ	STUDENCI W ROKU AKADEMICKIM 2014/2015 STUDENTS IN THE ACADEMIC YEAR 2014/2015	ABSOLWENCI PO ROKU AKADEMICKIM 2013/2014 GRADUATES AFTER THE ACADEMIC YEAR 2013/2014
Uniwersytet Łódzki / University of Łódź	35 090	9 631
Politechnika Łódzka / Łódź University of Technology	19 932	3 758
Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności / University of Computer Sciences and Skills	2 731	719
Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna / University of Humanities and Economics	3 678	1 609
Wyższa Szkoła Kupiecka / Higher School of Trade University	47	127
Społeczna Akademia Nauk / University of Social Sciences	15 119	4 941
Szkoła Wyższa Ekonomii i Zarządzania* / Higher School of Economics and Management*	118	0
Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki im. Prof. Janusza Chechlińskiego / Prof. Janusz Chechliński Higher School of Finance and Computer Science	212	74
Uniwersytet Medyczny / Medical University of Łódź	8 409	1 728
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów / Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music	629	220
Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego / Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts	966	323
Państwowa Wyższa Szkoła, Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera / Leon Schiller Polish National Film, Television and Theatre School	913	255
Wyższa Szkoła Sztuki i Projektowania / Higher School of Art and Design	355	115
Wyższa Szkoła Sportowa im. Kazimierza Górskiego / Kazimierz Górski Higher School of Sports	183	17
Wyższa Szkoła Studiów Międzynarodowych / Łódź International Studies Academy	416	215
Uczelnia Nauk Społecznych / University of Social Sciences	93	0
Wyższa Szkoła Cosinus / Cosinus Higher School	139	115
Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych / Higher School of Health Education and Social Sciences	436	276
Wyższa Szkoła Kosmetyki i Nauk o Zdrowiu / College of Cosmetology and Health Sciences	190	71
Wyższa Szkoła Pedagogiczna / Pedagogical Academy	419	333
Wyższa Szkoła Zawodowa Łódzkiej Korporacji Oświatowej Wschód-Zachód / Higher Vocational School of the Łódź Educational Corporation East-West	40	12
Szkoła Wyższa im. Henryka Jóźwiaka / Henryk Jóźwiak Higher School	23	46
Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu / Academy of Business and Health Sciences	594	154
ŁĄCZNIE / TOTAL	**90 732**	**24 739**

* do 23.X.2014 r. Salezjańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania w Łodzi / by 23 October 2014 Salesians Higher School of Economics and Management in Łódź

Źródło: dane GUS, stan na dzień 30.11.2014 r./ Source: data of the Central Statistical Office of Poland, state as on 30 November 2014

UNIVERSITY OF ŁÓDŹ

The University offers 60 fields of study at 12 faculties including e.g. at the Faculty of Economics and Sociology, Management, International Studies and Politological Studies, Law and Administration as well as Physics and Applied Computer Science. To make the educational offer more attractive new fields of study are introduced and fields of study completely in English: Administration, Computer Science, Economics, Computer Science and Econometrics, Management and Women's and Gender Studies as well as in French.

"Linguistics for business" studies, inspired by needs of employers, are a unique project carried out by the University. This field of study has been created at the Philology Faculty in cooperation with the Management Faculty and the companies: Infosys BPO Poland and HP.

The second example of this kind is a new field of study - "Banking and Digital Finance" which has been opened by the University of Łódź together with partner companies: Accenture and mBank.

Already since October 2015 students in Łódź can gain computer science competences in combination with knowledge of the finance system thanks to which they will understand the modern digital technology and know how to apply it in business. This field of study is offered by the Faculty of Economics and Sociology.

UNIWERSYTET ŁÓDZKI, BUDYNEK WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI /
UNIVERSITY OF ŁÓDŹ, A BUILDING OF FACULTY OF LAW AND ADMINISTRATION

UNIWERSYTET ŁÓDZKI

Uniwersytet oferuje 60 kierunków studiów, prowadzonych na 12 wydziałach, w tym między innymi na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym, Zarządzania, Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, Prawa i Administracji czy Fizyki i Informatyki Stosowanej. W celu uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej wprowadzane są nowe kierunki studiów oraz kierunki całkowicie prowadzone w języku angielskim: administracja, informatyka, ekonomia, informatyka i ekonometria, zarządzanie oraz Women's and Gender Studies, a także w języku francuskim.

Unikatowym projektem realizowanym przez uczelnię są studia „Lingwistyka dla biznesu", zainspirowane potrzebami pracodawców. Kierunek został stworzony na Wydziale Filologicznym we współpracy z Wydziałem Zarządzania oraz firmami Infosys BPO Poland i HP.

Wykres 6. STUDENCI I ABSOLWENCI WYBRANYCH SPECJALNOŚCI, LICZBA OSÓB
Chart 6. STUDENTS AND GRADUATES OF PARTICULAR SPECIALITIES, NUMBER OF PEOPLE

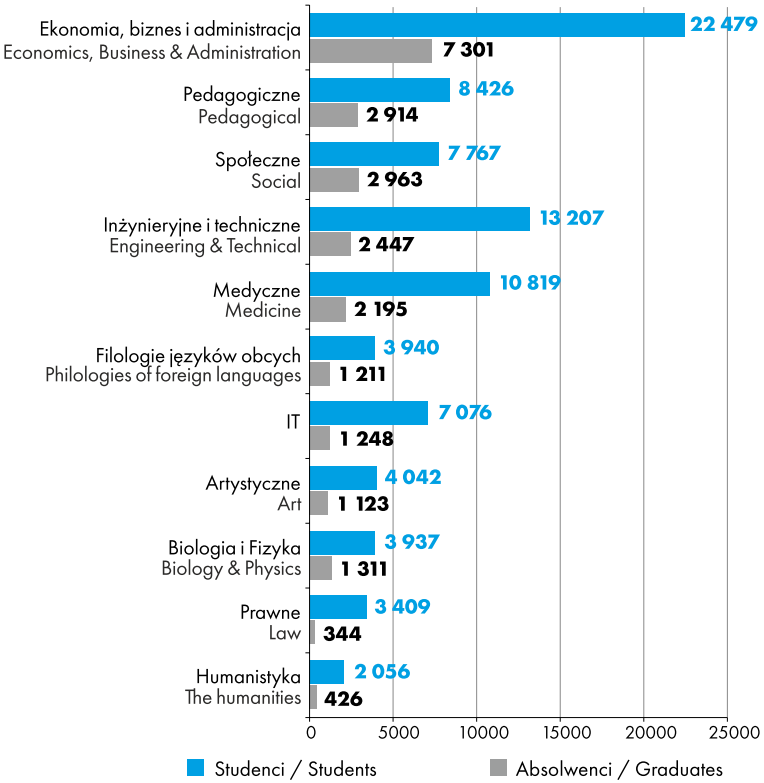

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, stan na 12.05.2015 r.
Source: own study based on data of the Central Statistical Office of Poland, state as on 12 May 2015

UNIWERSYTET ŁÓDZKI, BUDYNEK WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO
UNIVERSITY OF ŁÓDŹ, PHILOLOGICAL FACULTY BUILDING

ŁÓDŹ UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

The University of Technology offers 39 fields of study at 9 faculties including: Mechanical Engineering, Electrical, Electronic, Computer and Control Engineering, Chemistry, Biotechnology and Food Sciences, Civil Engineering, Technical Physics, Information Technology and Applied Mathematics.

The offer also includes studies carried out only in foreign languages - as the only higher education school in Poland the Łódź University of Technology has organised them so numerously and comprehensively in the International Faculty of Engineering.

Effective cooperation of the scientific environment with industry is supported by the Technology Transfer Centre. This is an example of creative thinking and activity in the range of carrying out scientific research as well as in the range of transfer and commercialisation of modern technologies and solutions.

The Łódź University of Technology is one of the most innovative higher education schools in Poland, which is exemplified by creation of the IT Technologies Centre opened in April 2015 with 21 highly specialist laboratories from the area of IT, computing cluster and 3D cave. Additionally, the Łódź University of Technology is the only Polish higher education school in the European Consortium of Innovative Higher Education Schools.

Higher education schools in Łódź ensure a high level of teaching foreign languages - both for students of the Philology and during foreign language courses (Chart 7.).

POLITECHNIKA ŁÓDZKA / ŁÓDŹ UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

POLITECHNIKA ŁÓDZKA

Politechnika oferuje 39 kierunków studiów prowadzonych na 9 wydziałach, w tym: Mechanicznym, Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki, Chemicznym, Biotechnologii i Nauk o Żywności, Budownictwa, Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej. W ofercie są również studia prowadzone wyłącznie w językach obcych - jako jedyna uczelnia w Polsce PŁ ma je tak licznie i kompleksowo zorganizowane w Centrum Kształcenia Międzynarodowego.

Efektywną współpracę środowiska naukowego z przemysłem wspiera Centrum Transferu Technologii. Stanowi to przykład twórczego myślenia i działania w zakresie prowadzenia badań naukowych, jak również w zakresie transferu i komercjalizacji nowoczesnych technologii i rozwiązań.

Politechnika Łódzka jest jedną z najbardziej innowacyjnych uczelni w Polsce, czego dowodem jest m.in. powstanie Centrum Technologii Informatycznych, otwarte w kwietniu 2015 r., gdzie znajduje się 21 wysokospecjalistycznych laboratoriów z obszaru informatyki, klaster obliczeniowy i jaskinia 3D. Co więcej, PŁ jest jedyną polską uczelnią w Europejskim Konsorcjum Uczelni Innowacyjnych.

Łódzkie uczelnie zapewniają wysoki poziom nauczania języków obcych – czy to dla studentów filologii, czy w trakcie lektoratów (Wykres 7.).

Wykres 7. CAŁKOWITA LICZBA STUDENTÓW UCZĘSZCZAJACYCH NA ZAJĘCIA Z JĘZYKÓW OBCYCH W ROKU AKADEMICKIM 2014/2015 W SZEŚCIU PAŃSTWOWYCH UCZELNIACH WYŻSZYCH
Chart 7. TOTAL NUMBER OF STUDENTS ATTENDING CLASSES IN FOREIGN LANGUAGES IN THE ACADEMIC YEAR 2014/2015 IN SIX STATE-OWNED HIGHER EDUCATION SCHOOLS

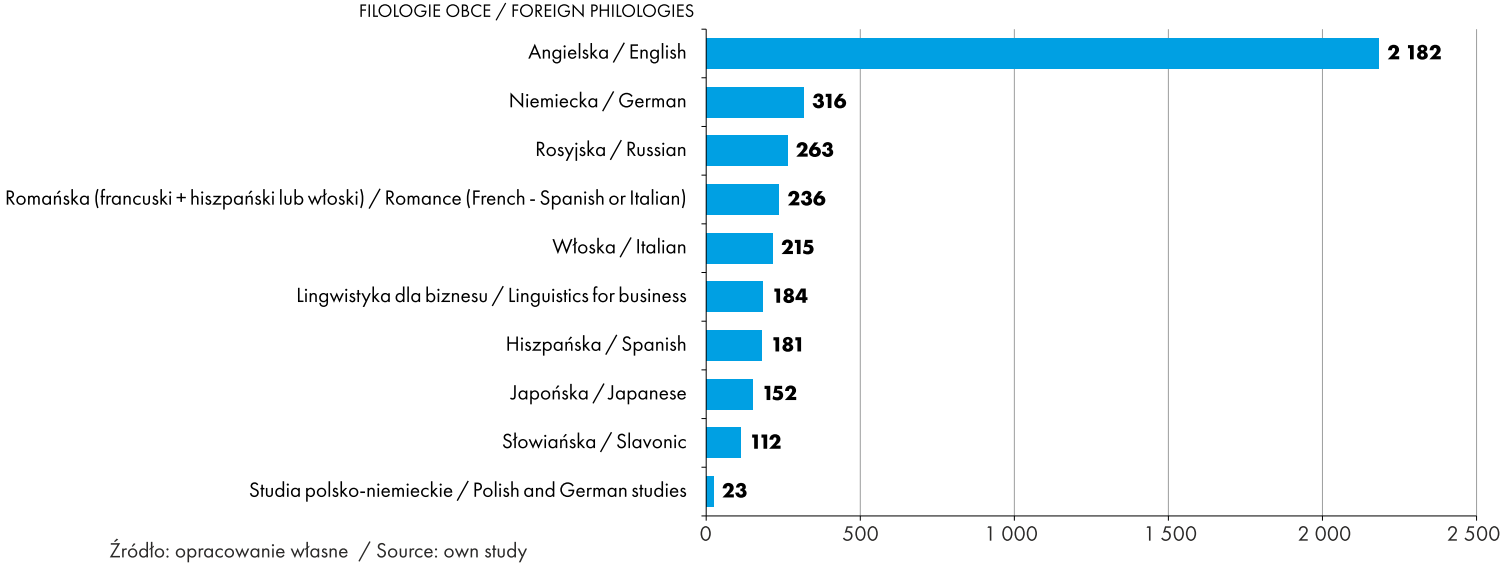

Źródło: opracowanie własne / Source: own study

Łódź also has kindergartens and schools preparing children and youths for further education in multi-cultural environments as well as at fields of study requiring command of foreign languages and specialist skills. It is worth mentioning e.g. secondary schools managed by two largest higher education schools in the city: The University of Łódź and Łódź University of Technology.

The Righteous among the Nations Public Secondary School of the University of Łódź is a public school implementing its tasks and objectives under the patronage of JM Chancellor of the University of Łódź. It offers education in classes with the following profiles: the humanities, social sciences, exact sciences as well as chemistry and life sciences. In all units an extended programme in English and the second modern language - French or German is carried out. **More information: liceum.uni.lodz.pl**

The Secondary School of the Łódź University of Technology in principle is a unit preparing secondary school students to continue education at the Łódź University of Technology. The educational programme is extended by additional issues from exact subjects and foreign languages, and classes in these subjects are conducted within an increased range of hours.
More information: http://liceum.p.lodz.pl/

The Łódź University of Technology, after obtaining relevant permits in the school year 2013/2014, also established a junior secondary education form.

The British International School of the University of Łódź, established by the University of Łódź and Łódź Special Economic Zone is an interesting initiative. The school was created in response to growing demand for international schools in Łódź in view of an increasing number of foreign companies and students. The school is obliged to ensure education based on the governmental curriculum - English National Curriculum and to bring up citizens who think globally.

This school is located in a building of the University, recently renovated, ensuring easy access to well-equipped university scientific laboratories and sports structures including body building gym, swimming pool and tennis courts. It ensures modern and safe conditions for learning within which children may play and acquire skills necessary to lead a satisfactory life.

It is also worth mentioning a unit such as the **School of Polish for Foreign Students of the University of Łodź** i.e. a centre which prepares foreigners to commence studies at Polish higher education schools. In recent years, approx. 800 students learn every year in the unit.

W Łodzi powstały także przedszkola i szkoły przygotowujące dzieci i młodzież do dalszej edukacji w środowiskach wielokulturowych, a także na kierunkach wymagających znajomości języków obcych i specjalistycznych umiejętności. Warto wspomnieć m.in. o liceach prowadzonych przez dwie największe uczelnie w mieście: Uniwersytet Łódzki i Politechnikę Łódzką.

Publiczne Liceum Ogólnokształcące Uniwersytetu Łódzkiego im. Sprawiedliwych wśród Narodów Świata jest szkołą publiczną, realizującą swoje zadania i cele pod patronatem JM Rektora Uniwersytetu Łódzkiego. Oferuje ono edukację w klasach o profilach nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk ścisłych oraz chemii i nauk o życiu. We wszystkich oddziałach realizowany jest poszerzony program z języka angielskiego oraz drugiego języka nowożytnego – francuskiego lub niemieckiego.
Więcej informacji: liceum.uni.lodz.pl

Liceum Ogólnokształcące Politechniki Łódzkiej z założenia jest jednostką przygotowującą licealistów do kontynuowania nauki na Politechnice Łódzkiej. Program kształcenia poszerzony jest o dodatkowe zagadnienia z zakresu przedmiotów ścisłych i języków obcych, a zajęcia z tych przedmiotów realizowane są w zwiększonym wymiarze godzin. Więcej informacji: http//liceum.p.lodz.pl

Politechnika Łódzka, po uzyskaniu stosownych zezwoleń w roku szkolnym 2013/2014, utworzyła również klasę gimnazjum.

Ciekawą inicjatywą jest **Brytyjska Szkoła Międzynarodowa Uniwersytetu Łódzkiego**, założona przez Uniwersytet Łódzki oraz Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną. Szkoła powstała w odpowiedzi na rosnące w Łodzi, ze względu na coraz większy napływ zagranicznych firm i studentów, zapotrzebowanie na międzynarodowe szkoły. Szkoła jest zobowiązana do zapewnienia wykształcenia na podstawie rządowego programu nauczania – English National Curriculum i wychowania obywateli myślących globalnie. Szkoła znajduje się w niedawno odnowionym budynku Uniwersytetu, zapewniającym łatwy dostęp do dobrze wyposażonych uniwersyteckich laboratoriów naukowych i obiektów sportowych, w tym siłowni, basenu i kortów tenisowych. Zapewnia nowoczesne i bezpieczne środowisko nauki, gdzie dzieci mogą bawić się i nabywać umiejętności niezbędne do satysfakcjonującego życia.

Nie można również pominąć jednostki, jaką jest **Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców Uniwersytetu Łódzkiego**, tj. placówce, która przygotowuje cudzoziemców do podjęcia studiów na polskich uczelniach wyższych. W ostatnich latach rokrocznie w jednostce kształci się ok. 800 studentów.

randstad

TRENDY ROZWOJOWE POSZCZEGÓLNYCH SEKTORÓW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

DEVELOPMENT TRENDS OF PARTICULAR SECTORS IN THE ŁÓDŹ REGION

In recent years the Łódź Region and in particular the city of Łódź have been considerably transformed becoming one of the largest science and industry as well as service centres in the country offering at the same time high-class specialists in a number of fields. One of the factors of this change is continuously developing higher education and increasing number of qualified staff. Also road infrastructure which has been developed in recent years and mainly close proximity of two motorways make Łódź gain new importance as the central point along the domestic and international route. It is no wonder that this region arouses increasing interest among investors locating their logistics and service centres or small and medium production plants.

While indicating the most prospective sectors in the Łódź Region, it is necessary to mention mainly those which are strongly historically instilled in the region or their development arises from natural resources of the surroundings and which in coming years have a chance of further development. This first of all refers to textile industry, energy sector, construction industry and food industry. It is important to note that the condition for their development will be however the necessity to adopt new trends and technologies.

The second group of sectors with high potential of development in the region includes those which in their further development are focused on new technologies and fields of science, being natural potential in the global economy.

They undoubtedly include: biotechnology and pharmaceutical industry related to it, mechatronics and together with it sectors based on high automation of processes, sector of packaging, information technology and telecommunication and SSC/BPO/ITO service centres.

The majority of the sectors mentioned above are on the list of areas key to the region in the project: Regional Innovation Strategy for the Łódź Region - LORIS 2030. Sectors selected to the project have been analysed in terms of several factors such as: level of technological development, research and development potential as well as inclination to apply innovative solutions and stimulation of cooperation and exchange of experience. Companies operating within selected sectors by 2020 will be able to count on financial support from resources of the European Union.

In view of development and technology changes in particular sectors and constantly increasing requirements for enhancing effectiveness with simultaneous maintenance of high quality and security, there is increase in demand for qualified specialists. In particular those with technical education are sought. In addition, constant interest among foreign investors both in the industrial sector and sector of services will still generate demand for specialists with command of foreign languages.

Województwo łódzkie, a szczególnie miasto Łódź, ulega w ostatnich latach znacznym przeobrażeniom, stając się jednym z największych naukowo-przemysłowych i usługowych ośrodków w kraju, oferując jednocześnie wysokiej klasy specjalistów w wielu dziedzinach. Jednym z czynników tej zmiany jest cały czas rozwijające się szkolnictwo wyższe i wzrastająca liczba wykwalifikowanego personelu. Również rozbudowana w ostatnich latach infrastruktura drogowa, a przede wszystkim bliska odległość dwóch autostrad sprawia, że Łódź nabiera nowego znaczenia jako punkt centralny na szlaku zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Nic więc dziwnego, że region ten wzbudza coraz większe zainteresowanie wśród inwestorów, lokujących swoje centra logistyczne usługowe, bądź też małej i średniej wielkości zakłady produkcyjne.

Wskazując najbardziej przyszłościowe sektory w województwie łódzkim, należy wyróżnić przede wszystkim te, które są w regionie mocno zakorzenione historycznie lub ich rozwój wynika z naturalnych zasobów okolicy, a które w najbliższych latach mają szansę na dalszy rozwój. Mowa tu przede wszystkim o przemyśle włókienniczym, energetyce, przemyśle budowlanym oraz przemyśle rolno-spożywczym. Co ważne do zaznaczenia, warunkiem ich rozwoju będzie jednak konieczność zaadoptowania nowych trendów i technologii.

Drugą grupę sektorów z dużymi możliwościami rozwoju w regionie stanowią te, które w swojej dalszej rozbudowie ukierunkowują się na nowe technologie i dziedziny nauki, będące naturalnym potencjałem w gospodarce światowej. Należy do nich bez wątpienia: biotechnologia i powiązany z nią przemysł farmaceutyczny, mechatronika, a wraz z nią sektory oparte na wysokiej automatyzacji procesów, sektor opakowań, informatyka i telekomunikacja oraz centra usługowe SSC/BPO/ITO.

Większość z wymienionych powyżej sektorów znalazła się na liście kluczowych dla regionu obszarów w projekcie Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego - LORIS 2030.

Wybrane do projektu sektory zostały poddane analizie pod kątem kilku czynników, takich jak: poziom rozwoju technologicznego, potencjał badawczo-rozwojowy, a także skłonność do stosowania innowacyjnych rozwiązań oraz pobudzania współpracy i wymiany doświadczeń. Firmy działające w ramach wyselekcjonowanych sektorów do 2020 roku będą mogły liczyć na wsparcie finansowe pochodzące z zasobów Unii Europejskiej.

W związku ze zmianami rozwojowym i technologicznym w poszczególnych sektorach, a także rosnącymi cały czas wymaganiami dotyczącymi zwiększania efektywności przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości i bezpieczeństwa, wzrasta zapotrzebowanie na wykwalifikowanych specjalistów. W szczególności poszukiwani są ci z wykształceniem technicznym. Ponadto, utrzymujące się zainteresowanie zagranicznych inwestorów, zarówno w sektorze przemysłowym, jak i usługowym, nadal generować będzie zapotrzebowanie na specjalistów ze znajomością języków obcych.

TEXTILE, CLOTHING AND KNITTING SECTORS

Beginnings of industry in the Łódź Region focused on production of clothes and textile sector. Therefore, the economic development was directed in this Region just on this sector. Łódź is still one of the largest scientific centres including higher education schools, institutes, laboratories and research centres directed on education of staff and development of technologies in the textile industry and related. However, there are different opinions on future and further development of this sector. On the one hand producers compete with cheaper products from Asia, however on the other hand new technological trends and increasing awareness of quality allow thinking that this sector stands a chance of development. Since after the great crisis of the sector in the 90s, undoubted growth can be noticed. It is mainly the result of occurrence of small private companies which supply products for European including Polish brands putting their money on quality of production. Also direction on nanotechnology used e.g. in production of fabrics or specialist clothes such as working clothes for the military, medical, industrial or agricultural sectors contributes to further development of this sector.

In last months in the Łódź region mainly clothes designers as well as technologists and specialists in materials science and quality of fabrics were most often sought. There were also offers for foremen and seamstresses as well as for positions connected with management of production and optimisation of production processes.

FOOD INDUSTRY (INNOVATIVE)

Nearly 50% of the area of the Łódź Region is occupied by agricultural areas. Thus, development of vegetable and fruit processing and meat industry is a natural trend arising from the rich potential of the region. Availability of local raw materials does not only contribute to the large number of private farms and small local producers, but also encourages foreign investors to build, in the region, plants processing and producing food.

In recent months the vast majority of work offers in the sector has referred to positions connected with sales and management of a group of products as well as with planning of production and planning of demand. Whereas, among engineers most offers refer to positions of technologists and quality engineers as well as shift managers. In view of the necessity to generate savings and constant optimisation of production also process engineers and specialists in constant improvement are often sought. Similarly to other sectors of the production industry also in the food sector in the Łódź Region specialists from the area of maintenance and technical sections are sought - automation specialists, electrical mechanics, investment specialists.

BRANŻA WŁÓKIENNICZA, ODZIEŻOWA I DZIEWIARSKA - NAJCZĘŚCIEJ POSZUKIWANE STANOWISKA: **TEXTILE, CLOTHING AND KNITTING SECTORS -** MOST OFTEN SOUGHT POSITIONS:
Projektant / Designer
Technolog / Technologist
Inżynier materiałoznawca / Materials science engineer
Brygadzista / Foreman
Kierownik zmiany / Shift manager
Specjalista ds. optymalizacji procesów produkcyjnych / Specialist in optimisation of production processes

BRANŻA WŁÓKIENNICZA, ODZIEŻOWA I DZIEWIARSKA

Początki przemysłu w województwie łódzkim skupiały się wokół produkcji odzieży oraz włókiennictwa. Dlatego też rozwój gospodarczy nakierowany był w tym województwie właśnie na tę branżę. Łódź nadal jest jednym z największych ośrodków naukowych, skupiających uczelnie, instytuty, laboratoria oraz ośrodki badawcze, ukierunkowane na kształcenie kadry i rozwój technologii w branży włókienniczej i jej pokrewnych. Zdania, co do przyszłości i dalszego rozwoju tego sektora są jednak podzielone. Z jednej strony producenci konkurują z tańszymi możliwościami produkcji w Azji, z drugiej jednak strony nowe trendy technologiczne oraz wzrastająca świadomość jakości pozwala sądzić, że sektor ten ma szanse na rozwój. Po wielkim kryzysie branży w latach 90' widać bowiem pewne ożywienie. Wywołane jest ono głównie przez pojawienie się małych prywatnych firm, które stawiając na jakość produkcji, dostarczają produkty dla polskich europejskich marek. Dalszemu rozwojowi tego sektora sprzyja także ukierunkowanie na nanotechnologię wykorzystywaną np. przy produkcji tkanin czy odzieży specjalistycznej, takiej jak odzież robocza dla branży wojskowej, medycznej, przemysłowej czy rolniczej.

W ciągu ostatnich miesięcy w regionie łódzkim najczęściej poszukiwani byli przede wszystkim projektanci odzieży, a także technolodzy i specjaliści z zakresu materiałoznawstwa i jakości tkanin. Pojawiały się również oferty dla brygadzistów oraz szwaczek, a także na stanowiska związane z zarządzaniem produkcją oraz optymalizacją procesów produkcyjnych.

PRZEMYSŁ ROLNO-SPOŻYWCZY (INNOWACYJNY)

Niemal 50% powierzchni województwa łódzkiego przypada na tereny rolniczne. Rozwój przetwórstwa warzywno-owocowego oraz przemysłu mięsnego jest więc naturalnym trendem, wynikającym z możliwości, jakie daje bogactwo regionu. Dostępność lokalnych surowców wpływa nie tylko na dużą liczbę prywatnych gospodarstw czy małych lokalnych producentów, ale zachęca również zagranicznych inwestorów do budowania w regionie zakładów przetwarzających i produkujących żywność.

W ostatnich miesiącach zdecydowana większość ofert pracy w branży dotyczyła stanowisk związanych ze sprzedażą oraz zarządzaniem grupą produktów, jak również z planowaniem produkcji oraz planowaniem popytu. Wśród kadry inżynierskiej natomiast najwięcej ofert pojawia się na stanowiskach technologów oraz inżynierów jakości, a także kierowników zmiany. W związku z koniecznością generowania oszczędności i ciągłą optymalizacją produkcji często poszukiwani są również inżynierowie procesu oraz specjaliści ds. ciągłego doskonalenia. Podobnie jak i w innych sektorach przemysłu produkcyjnego, również i w branży spożywczej w województwie łódzkim poszukiwani są również specjaliści z obszaru utrzymania ruchu i pionów technicznych - a więc automatycy, mechanicy elektrycy, specjaliści ds. inwestycji.

PRZEMYSŁ ROLNO-SPOŻYWCZY
- NAJCZĘŚCIEJ POSZUKIWANE STANOWISKA:

FOOD INDUSTRY
- MOST OFTEN SOUGHT POSITIONS:

Technolog / Technologist
Inżynier jakości / Quality engineer
Planista produkcji / Production planner
Planista popytu / Demand planner
Inżynier procesu / Process engineer
Inżynier utrzymania ruchu / Maintenance engineer
Inżynier automatyk / Automation specialist engineer
Inżynier mechanik / Mechanical engineer
Inżynier elektryk / Electrical engineer
Kierownik zmiany / Shift manager
Specjalista ds. inwestycji / Investment specialist

ENERGY INDUSTRY

Just as in entire country also in the Łódź Region the energy sector has large potential of development. The region supplies more than 20% of electric energy produced in the country which mainly comes from mines of brown coal and the power plant located in Bełchatów. However, the potential of the region is much higher especially as regards renewable energy which is the natural global trend of this sector. Central location of the region, rich geothermal deposits and a large number of agricultural areas and developed industry (including sewage treatment plants) make the region an attractive location for building wind farms as well as production of biomass and biogas. Thus, while forecasting demand for specialists in this area, one can expect offers for people with design and execution entitlements both in conventional energy industry and renewable sources of energy. Work will also be for specialists in the area of utilisation of sewage and waste, drainage, air, water and soil protection systems as well as for engineers of refrigeration, gas manufacture and heating.

BIOTECHNOLOGY AND PHARMACEUTICAL INDUSTRY

Modern biotechnology is a very important, although still rising, sector for the economy in Poland. The prospect of its quick development in our country is created by very high research potential and the continuously increasing number of well educated groups of specialists and scientists in many fields. Additionally, interest in this branch among learning young people is still growing. It is a positive trend, because without doubt demand for this type of specialists will be still rising. In the Łódź Region possibilities of developing biotechnology mainly concentrate on the pharmaceutical, cosmetic, agricultural and breeding industries. Demand for specialists in biotechnology in the region is visible not only in laboratories of production companies, but also in new research and development centres or in scientific institutions. In this area most offers are addressed to people directly after graduation from studies or with several-year experience in the field of technology, quality and microbiology.

PRZEMYSŁ ENERGETYCZNY

Podobnie jak w całym kraju, również i w województwie łódzkim sektor energetyczny ma duży potencjał rozwoju. Region dostarcza ponad 20% produkowanej w kraju energii elektrycznej, która pochodzi głownie z kopalń węgla brunatnego oraz elektrowni zlokalizo-wanych w Bełchatowie. Potencjał regionu jest jednak dużo wyższy, szczególnie jeśli mowa o energetyce odnawialnej, która jest naturalnym światowym trendem tego sektora. Centralne położenie województwa, bogate złoża geotermalne oraz duża ilość terenów rolniczych i rozwinięty przemysł (w tym również oczyszczalnie) sprawiają, że region jest atrakcyjną lokalizacją pod budowę farm wiatrowych, a także produkcję biomasy czy biogazu. Prognozując zatem zapotrzebowanie na specjalistów w tym obszarze, można spodziewać się ofert dla osób posiadających uprawnienia projektowe bądź wykonawcze, zarówno w energetyce konwencjonalnej, jak i odnawialnych źródłach energii (OZE). Pracę znajdą również specjaliści w obszarze utylizacji ścieków i odpadów, melioracji, systemów ochrony powietrza, wód i gleby, a także inżynierowie chłodnictwa, gazownictwa i ogrzewnictwa.

PRZEMYSŁ ENERGETYCZNY
- NAJCZĘŚCIEJ POSZUKIWANE STANOWISKA:
ENERGY INDUSTRY
- MOST OFTEN SOUGHT POSITIONS:

- Projektant / Designer
- Inżynier budowy / Construction engineer
- Kierownik robót /Site manager
- Specjalista ds. melioracji / Drainage specialist
- Inżynier chłodnictwa / Refrigeration engineer
- Inżynier gazownictwa / Gas manufacture engineer
- Inżynier ogrzewnictwa / Heating engineer
- Specjalista ds. środowiska / Environment specialist
- Specjalista ds. gospodarki odpadami / Specialist in management of waste
- Kierownik kontraktu / Contract manager
- Specjalista ds. ofertowania / Tendering specialist
- Specjalista ds. przetargów / Tender specialist

BIOTECHNOLOGIA I PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY

Nowoczesna biotechnologia jest bardzo istotnym, choć nadal jeszcze wschodzącym sektorem dla gospodarki w Polsce. Perspektywę jej szybkiego rozwoju w naszym kraju kształtuje bardzo duży potencjał badawczy oraz cały czas wzrastająca liczba dobrze wykształconych grup specjalistów i naukowców w wielu dziedzinach. Dodatkowo, zainteresowanie tą dyscypliną wśród kształcących się młodych ludzi wciąż wzrasta. Jest to pozytywny trend, bowiem bez wątpienia zapotrzebowanie na tego typu specjalistów będzie się dalej powiększało. W województwie łódzkim możliwości rozwoju biotechnologii skupiają się przede wszystkim na przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym oraz rolnym i hodowlanym. Zapotrzebowanie na specjalistów w dziedzinie biotechnologii w regionie widać nie tylko w laboratoriach firm produkcyjnych, ale również w powstających ośrodkach badawczo-rozwojowych, czy w instytucjach naukowych. W tym obszarze najwięcej ofert jest dla osób bezpośrednio po zakończeniu studiów lub z kilkuletnim doświadczeniem w obszarze technologii, jakości i mikrobiologii.

BIOTECHNOLOGIA I PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY
- NAJCZĘŚCIEJ REKRUTOWANE STANOWISKA:

BIOTECHNOLOGY AND PHARMACEUTICAL INDUSTRY
- MOST OFTEN RECRUITED POSITIONS:

- Technolog / Technologist
- Inżynier jakości / Quality engineer
- Inżynier elektryk / Electrical engineer
- Inżynier utrzymania ruchu / Maintenance engineer
- Kierownik produkcji / Production manager
- Inżynier automatyk / Automation specialist engineer
- Inżynier procesu / Process engineer

MECHATRONICS

On the current labour market there is still growth of demand for specialists in mechatronics i.e. engineers combining interdisciplinary knowledge from the area of electronics, mechanics, information technology as well as automatics and robotics. Also in the Łódź Region, due to located here electromechanical, energy, electronic, motorisation industries or sector of household appliances, demand for this type of specialists is very high and will be growing. Also in companies from other sectors i.e. food industry, packaging industry or pharmaceutical industry which are directed towards increasing automation of production processes, specialists from the field of automatics, robotics, mechanics, construction of machines or electronics as well as specialists in control and computer design are more and more often sought. Furthermore, these engineers are required to have knowledge and qualifications in the range of increasingly narrower specialisations. Since it is not sufficient any longer for employers to have a person in a team with general knowledge gained in practice and so-called "handyman" i.e. an engineer responsible for everything.refrigeration, gas manufacture and heating.

PROCESSING OF PLASTICS AND PRODUCTION OF PACKAGING

The sector of processing of plastics and production of packaging has not been admittedly distinguished in the LORIS 2030 project as a leading sector, however observing global development trends as well as the number of companies from this sector located in the Łódź Region it may be envisaged that the labour market in this area will be also further developing. Here also candidates with highly specialist knowledge about concrete niche technologies will be sought. Currently, producers invest in modern laboratories in which more and more functional packagings are prepared. Thus, demand for specialists from the area of development of packagings and technologists is not surprising. In addition, machine operators and printers will be still sought. Both in the packaging sector and in general in processing of plastics there will also still be demand for engineers to tool departments, constructors and project engineers. In view of high automation of production also in this sector still staff members to maintenance departments and management of production processes departments will be sought.

MECHATRONIKA

Na aktualnym rynku pracy stale rośnie zapotrzebowanie na specjalistów w dziedzinie mechatroniki, a więc inżynierów łączących interdyscyplinarną wiedzę z obszaru elektroniki, mechaniki, informatyki, a także automatyki i robotyki. Również w województwie łódzkim z uwagi na zlokalizowany tu przemysł elektromaszynowy, energetyczny, elektroniczny, motoryzacyjny czy AGD, zapotrzebowanie na tego typu specjalistów jest bardzo duże i będzie wzrastać. Również w firmach z innych sektorów tj. przemysłu spożywczego, opakowaniowego czy farmaceutycznego, które idą w kierunku coraz większej automatyzacji procesów produkcyjnych, specjaliści z dziedziny automatyki, robotyki, mechaniki, budowy maszyn, czy elektroniki, a także specjaliści sterowania i projektowania komputerowego zaczynają być coraz bardziej poszukiwani. Co więcej, od inżynierów tych wymagana jest wiedza i kwalifikacje w zakresie coraz to węższych specjalizacji. Pracodawcom przestaje już bowiem wystarczać wiedza ogólna zdobywana w praktyce i posiadanie w zespole tzw. „złotej rączki", czyli inżyniera od wszystkiego.

PRZETWÓRSTWO TWORZYW SZTUCZNYCH I PRODUKCJA OPAKOWAŃ

Sektor przetwórstwa tworzyw sztucznych i produkcji opakowań nie został co prawda wyróżniony w projekcie LORIS 2030 jako sektor wiodący, jednak obserwując ogólnoświatowe trendy rozwojowe, a także liczbę firm z tej branży znajdujących się w województwie łódzkim można zakładać, że rynek pracy w tym obszarze również będzie się dalej rozwijał. Tu jednak również poszukiwani będą kandydaci z bardzo specjalistyczną wiedzą na temat konkretnych niszowych technologii. Aktualnie producenci inwestują w nowoczesne laboratoria, w których opracowywane są coraz bardziej funkcjonalne opakowania. Nie jest więc zaskoczeniem zapotrzebowanie na specjalistów z obszaru rozwoju opakowań i technologów. Ponadto poszukiwani będą nadal operatorzy maszyn oraz drukarze. Zarówno w branży opakowaniowej, jak i ogólnie w przetwórstwie tworzyw sztucznych będzie się również utrzymywał popyt na inżynierów do działów narzędziowych, konstruktorów oraz inżynierów projektu. Z uwagi na dużą automatyzację produkcji również i w tej branży nadal poszukiwani będą pracownicy do działów utrzymania ruchu i zarządzania procesami produkcyjnymi.

MECHATRONIKA - NAJCZĘŚCIEJ POSZUKIWANE STANOWISKA: **MECHATRONICS** - MOST OFTEN SOUGHT POSITIONS:
Inżynier automatyk / Automation specialist engineer
Inżynier elektryk / Electrical engineer
Inżynier elektronik / Electronics engineer
Inżynier mechatronik / Mechatronics engineer
Inżynier mechanik / Mechanical engineer
Inżynier robotyk / Robotics engineer
Specjalista sterowania i projektowania komputerowego / Specialist in control and computer design

PRZETWÓRSTWO TWORZYW SZTUCZNYCH I PRODUKCJA OPAKOWAŃ - NAJCZĘŚCIEJ REKRUTOWANE STANOWISKA: **PROCESSING OF PLASTICS AND PRODUCTION OF PACKAGING** - MOST OFTEN RECRUITED POSITIONS:
Technolog / Technologist
Specjalista ds. rozwoju opakowań / Specialist in development of packaging
Drukarz / Printer
Specjalista ds. przygotowania druku / Specialist in preparation of printing process
Inżynier konstruktor / Constructor engineer
Inżynier projektu / Project engineer
Inżynier automatyk / Automation specialist engineer
Inżynier utrzymania ruchu / Maintenance engineer
Specjalista ds. optymalizacji procesów produkcyjnych / Specialist in optimisation of production processes
Inżynier procesu / Process engineer

WYNAGRODZENIA W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH
REMUNERATIONS IN THE PARTICULAR SECTORS

WYNAGRODZENIA W BRANŻY PRODUKCYJNEJ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
REMUNERATIONS IN THE PRODUCTION SECTOR IN THE ŁÓDŹ REGION

STANOWISKA / POSITIONS	WYNAGRODZENIA PLN BRUTTO / PLN GROSS REMUNERATIONS		
	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
Dyrektor Zarządzający / Managing Director	25 000	50 000	35 000
Kierownik Fabryki / Factory Manager	15 000	35 000	25 000
Dyrektor Techniczny / Technical Director	12 000	20 000	15 000
Kierownik Logistyki / Logistics Manager	10 000	16 000	14 000
Kierownik Łańcucha Dostaw / Supply Chain Manager	12 000	18 000	17 000
Kierownik Utrzymania Ruchu / Maintenance Manager	6 000	14 000	10 000
Kierownik Produkcji / Production Manager	7 000	15 000	12 000
Kierownik Działu Badań i Rozwoju / Research and Development Department Manager	9 000	18 000	14 000
Kierownik Jakości / Quality Manager	8 000	15 000	12 000
Kierownik BHP / OHS Manager	6 000	14 000	8 000
Kierownik magazynu / Warehouse Manager	5 000	12 000	7 000
Główny Technolog / Main Technologist	7 500	14 000	11 000
Technolog / Technologist	4 500	9 000	5 000
Inżynier procesu / Process engineer	6 000	8 000	6 500
Inżynier konstruktor / Constructor engineer	5 000	9 000	7 000
Inżynier automatyk / Automation specialist engineer	5 500	11 000	7 000
Inżynier jakości / Quality engineer	5 500	8 000	6 000
Planista Produkcji / Production Planner	4 000	6 000	4 500
Pracownik produkcyjny (wykwalifikowany) / Production staff member (qualified)	2 500	3 400	2 800
Pracownik produkcyjny (niewykwalifikowany) / Production staff member (non-qualified)	2 000	2 500	2 200

Źródło: opracowanie własne Randstad
Source: own study of Randstad

TLF - TRANSPORT / LOGISTICS / FORWARDING

Łódź as a city located in the centre of Poland is an attractive place for new investors. Companies from the TLF sector decide to locate their activities especially in Stryków near Łódź due to an intersection of main domestic roads and motorways situated there.

There is a growing employment trend in this sector. People for work as forwarders, sales managers and drivers with C+E licences are particularly often sought.

Recruitments for these positions form a challenge for entrepreneurs, because as a rule they seek people with several-year stable employment. In addition, with regard to forwarders command of foreign languages is crucial. Recruitment of warehouse workers is another challenge. With regard to this group of positions the main reason for changing work is remuneration. Employers who financially appreciate their staff as a rule do not have problems with rotation at this level of positions.

TLS - NAJCZĘŚCIEJ POSZUKIWANE STANOWISKA:
TLF - MOST OFTEN SOUGHT POSITIONS:

- Specjalista ds. Logistyki / Logistics Specialist
- Spedytor / Forwarder
- Kierownik magazynu / Warehouse Manager

WYNAGRODZENIA W BRANŻY TLS / REMUNERATIONS IN THE TLF SECTOR

STANOWISKA / POSITIONS	WYNAGRODZENIA PLN BRUTTO / PLN GROSS REMUNERATIONS		
	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
Dyrektor Logistyki / Logistics Director	9 500	18 000	13 000
Kierownik Oddziału / Branch Manager	4 300	8 300	6 000
Kierownik Logistyki / Logistics Manager	4 700	9 200	6 500
Kierownik Spedycji / Forwarding Manager	4 700	9 200	6 500
Kierownik Transportu / Transport Manager	4 700	9 200	6 500
Kierownik Dostaw / Supply Manager	5 200	12 000	8 000
Kierownik Magazynu / Warehouse Manager	3 500	6 300	4 600
Kierownik Zakupów / Purchase Manager	5 200	10 000	7 600
Specjalista ds. Sprzedaży / Sales Specialist	2 700	5 000	3 600

Źródło: opracowanie własne Randstad / Source: own study of Randstad

TLS – TRANSPORT / LOGISTYKA / SPEDYCJA

Łódź, jako miasto zlokalizowane w centrum Polski, jest atrakcyjnym miejscem dla nowych inwestorów. Firmy z sektora TSL decydują się na zlokalizowanie swojej działalności szczególnie w Strykowie pod Łodzią, ze względu na przebiegające tam skrzyżowanie głównych dróg krajowych i autostrad.

Widoczna jest tendencja zmierzająca do wzrostu zatrudniania w tym sektorze. Szczególnie często poszukiwane są osoby do pracy na stanowisku spedytora, kierownika sprzedaży, czy też kierowcy o uprawnieniach C+E.

Rekrutacje na te stanowiska stanowią wyzwanie dla przedsiębiorców, gdyż z reguły poszukują oni osób z kilkuletnim, stabilnym zatrudnieniem. Co więcej, w przypadku spedytorów kluczowa jest znajomość języków obcych. Kolejnym wyzwaniem jest także rekrutacja pracowników magazynowych. W przypadku tej grupy stanowisk głównym powodem do zmiany pracy jest oferowane wynagrodzenie, czego dowodem jest, że pracodawcy, którzy doceniają finansowo swoich pracowników, z reguły nie mają problemów z rotacją na tym poziomie stanowisk.

SHARE SERVICE CENTRES/BUSINESS PROCESS OUTSOURCING (SSC/BPO)

One of the most dynamically developing sectors in the Łódź Region is the sector of shared service (so-called shared service centres - SSC or Business Process Outsourcing - BPO). Łódź is one of the leaders of the BPO/SSC sector in Poland (apart from Kraków and Warszawa as well as Wrocław, Poznań, Trójmiasto and Katowice). Currently the BPO/SSC centres in Łódź employ more than 13 000 people and this number is still growing. Development of the sector in the region is a result of not only the generally very good image of Poland as a safe and competitive in terms of prices place for location of international investments, but also the image of the city itself, which for several years has been considerably transformed. In addition, authorities of the city which have a very positive attitude towards investments and its demographic potential are of enormous importance.

In Łódź new BPO/SSC centres are established, providing services mainly in the range of finance, IT and customer service. Only in 2009 - 2013 increase in BPO/SSC investments by 50% took place in this sector in Łódź. Recently, SSC/BPO centres in Łódź more and more often have been dealing with customer service on a global scale, whereas earlier they limited themselves mainly to the region of Europe, Near East and Africa (so-called EMEA).

Shared Service Centres in Łódź deal with more and more complex processes, not only typically financial and accounting processes (accounts payable - so-called AP, accounts receivable - so-called AR, and General Ledger - so-called GL), but also connected e.g. with process migration (transition), business analysis, financial reporting as well as international taxes, credit control and management of payments. These processes entail increasing popularity of such positions as: Transition Manager, Business Analyst, Reporting Analyst, Credit Control Analyst and Tax/VAT Specialist.

Wykres 8. FIRMY USŁUGOWE W ŁODZI - PONAD 60 FIRM Z SEKTORA BPO, IT SSC
Chart 8. SERVICE COMPANIES IN ŁÓDŹ - MORE THAN 60 COMPANIES FROM BPO, IT, SSC SECTORS

Źródło: opracowanie własne Randstad / Source: own study of Randstad

CENTRA USŁUG WSPÓLNYCH/BUSINESS PROCESS OFFSHORING (SSC/BPO)

Jednym z najdynamiczniej rozwijających się sektorów w województwie łódzkim jest sektor usług wspólnych (tzw. shared service centres - SSC lub Business Process Outsourcing - BPO). Łódź jest jednym z liderów sektora BPO/SSC w Polsce (obok Krakowa i Warszawy, a także Wrocławia, Poznania, Trójmiasta czy Katowic). Obecnie łódzkie centra BPO/SSC zatrudniają ponad 13 000 pracowników i ta liczba wciąż wzrasta. Na rozwój sektora w regionie wpływa nie tylko ogólnie bardzo dobry wizerunek Polski jako bezpiecznego i konkurencyjnego cenowo miejsca na ulokowanie międzynarodowych inwestycji, ale także sam wizerunek miasta, które od kilku lat przechodzi wielkie przeobrażenia. Co więcej, istotne znaczenie mają bardzo pozytywnie nastawione do inwestycji władze miasta, jak i jego potencjał demograficzny.

W Łodzi powstają coraz to nowe centra BPO/SSC, świadczące usługi przede wszystkim z zakresu finansów, IT oraz obsługi klienta. Tylko w latach 2009 - 2013 nastąpił w Łodzi w tym sektorze wzrost inwestycji BPO/SSC o 50 %. W ostatnim czasie łódzkie SSC/BPO coraz częściej zajmują się obsługą klientów w wymiarze globalnym, natomiast wcześniej ograniczano się przede wszystkim do regionu Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (tzw. EMEA).

W łódzkich SSC obsługiwane są coraz bardziej skomplikowane procesy, już nie tylko typowo finansowo-księgowe (zobowiązania – tzw. AP, należności – tzw. AR, czy Księga Główna – tzw. GL), ale także te związane np. z migracjami procesów (transition), analizą biznesową, raportowaniem finansowym, ale także podatkami międzynarodowymi, czy kontrolą kredytową i zarządzaniem płatnościami. Z tymi procesami wiąże się coraz większa popularność takich stanowisk, jak: Transition Manager, Business Analyst, Reporting Analyst, Credit Control Analyst czy Tax/VAT Specialist.

SSC/BPO - NAJCZĘŚCIEJ REKRUTOWANE STANOWISKA **SSC/BPO** - MOST OFTEN SOUGHT POSITIONS:
AP Accountant/Team Leader
AR Accountant/Team Leader
GL Accountant
Reporting Specialist/Financial Analyst
Credit Control Analyst

ŁÓDŹ - VERY ATTRACTIVE LANGUAGE BASE

Fluent command of foreign languages is one of the key requirements for staff members for the Shared Service Centre sector (SSC/BPO). BPO/SSC sector in Łódź more and more frequently seeks people open to development and with very good command of at least two foreign languages: English and another language, what is significant - the less popular, the better. Together with coming of new investors with their specific language requirements, the language base in Łódź has naturally extended. In Łódź you can employ a financier without any problem with command of English (which is a standard in the sector), but also of French, German, Italian and Spanish. Also more unique languages are available, although naturally less popular, such as Norwegian, Swedish, Danish, Finnish, Dutch, Czech, Slovakian, Hungarian, Croatian and Portuguese.

THE LATEST TRENDS IN THE SECTOR - NEW PROFESSIONS

The SSC/BPO sector has created demand for new professions. Together with development of the SSC and stabilisation of handled processes there is growth of demand for increasingly more sophisticated positions supporting everyday functioning of operational teams and aimed at enhancing and automating business processes. The only area of this kind is improvement of business processes so-called continuous improvement. On the labour market more and more popular becomes a role of a subject matter expert or key user, continuous improvement expert and process expert.

Wykres 9. JĘZYKI OBCE OBSŁUGIWANE W FIRMACH BPO, IT, SSC W ŁODZI
Chart 9. NUMBER OF CENTRES DEALING WITH A PARTICULAR LANGUAGE

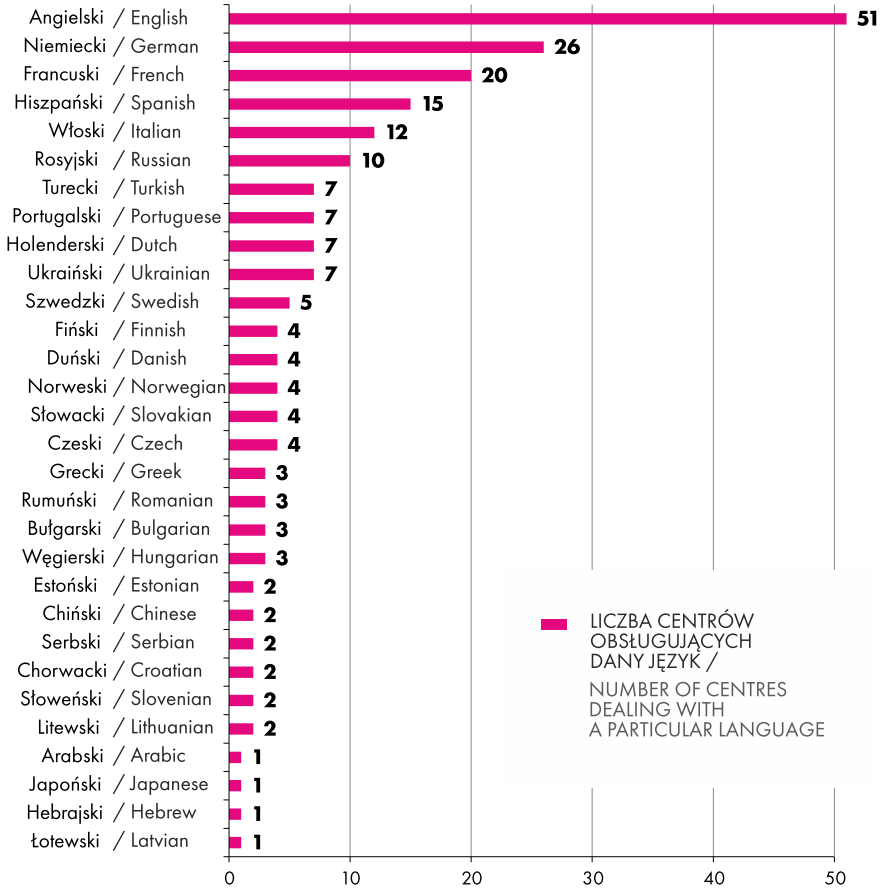

ŁÓDŹ – BARDZO ATRAKCYJNĄ BAZĄ JĘZYKOWĄ

Dla sektora usług wspólnych (SSC/BPO) jednym z kluczowych wymagań wobec pracowników jest umiejętność swobodnej komunikacji w językach obcych. Łódzkie BPO/SSC coraz częściej poszukują osób otwartych na rozwój i znających na poziomie bardzo dobrym co najmniej dwa języki obce: języki angielski oraz inny, co ważne - im mniej popularny, tym lepiej.

Wraz z przybyciem nowych inwestorów wraz z ich specyficznymi wymogami językowymi, naturalnie rozbudowała się łódzka baza językowa. I tak w Łodzi można już swobodnie zatrudnić finansistę ze znajomością języka angielskiego (co jest już w sektorze standardem), ale również języka francuskiego, niemieckiego, włoskiego czy hiszpańskiego. Dostępne, choć co naturalne mniej liczebne, są również bardziej unikalne języki, takie jak norweski, szwedzki, duński, fiński, holenderski, czeski, słowacki, węgierski, chorwacki czy portugalski.

NAJNOWSZE TRENDY W BRANŻY – NOWE ZAWODY

Sektor SSC/BPO wykreował popyt na nowe zawody. Wraz z procesem dojrzewania organizacji SSC oraz stabilizacji obsługiwanych procesów wzrasta zapotrzebowanie na coraz bardziej wyrafinowane stanowiska wspierające codzienne funkcjonowanie zespołów operacyjnych i mające na celu usprawnienie oraz automatyzację procesów biznesowych. Jedynym z takich obszarów jest doskonalenie procesów biznesowych tzw. continuous improvement. Na ryku pracy coraz bardziej popularna staje się rola subject matter expert, continuous improvement expert czy proces expert.

SUBJECT MATTER EXPERT

Czym charakteryzuje się stanowisko SME i jakie są główne oczekiwania względem tej roli?

SME jest to osoba, która w organizacji SSC/BPO jest odpowiedzialna za wszelkie projekty, które mają na celu poprawę działania systemu i procesu. Osoby pełniące funkcję SME bardzo często są zaangażowane w tranzycję (migrację), mapowanie procesów, oraz ich stabilizację; odpowiadają również za wszelkiego rodzaju wdrożenia nowych rozwiązań IT, wdrożenie nowego systemu ERP, czy pracę nad ulepszeniem już istniejącego systemu. SME są najczęściej specjalistami w zakresie jednego procesu: księgi zobowiązań, księgi należności, lub księgi głównej, czasami zdarza się tak, że są odpowiedzialni za całość procesu finansowo księgowego.

Kto ma szansę zostać zatrudniony na takie stanowisko?

Subject matter expertami zostają zazwyczaj osoby bardzo doświadczone, które kilka lat pracowały na stanowisku operacyjnym, księgowym i chcą rozwijać się w kierunku experta procesu. Kandydaci na to stanowisko muszą doskonale odnajdywać się w pracy na systemach ERP, IT, Microsoft Office (szczególnie Excel). Mile widziane są osoby, które ukończyły kursy i szkolenia z zakresu Visual Basic, znają metodologię Lean Management, oraz mają kompetencje w zakresie przygotowywania prezentacji i przekonywania kadry managerskiej do własnych pomysłów.Widełki finansowe przewidziane na to stanowisko są dość zróżnicowane:

AP/AR subject matter expert	4 800 - 7 000 pln brutto
GL subject matter expert	6 500 - 8 500 pln brutto
Fixed Asset subject matter expert	7 000 - 9 500 pln brutto

Możliwości rozwoju

Praca na stanowisku process ekspert'a daje duże możliwości rozwoju, oraz zdobycia szerokiej wiedzy z zakresu ulepszania metod działania organizacji SSC/BPO.
Osoby, które pracują na takim stanowisku mają szansę objęcia stanowiska global process experta, czy global process managera, czyli osoby odpowiedzialnej za zarządzanie grupą process expert'ów.

SSC/BPO RYNKIEM PRACOWNIKA – SYSTEMY MOTYWACYJNE

Centra usług wspólnych, także te funkcjonujące w województwie łódzkim, należą już zdecydowanie do obszaru, który przyjęło się nazywać rynkiem pracownika. Średnie wynagrodzenia w branży są bardzo atrakcyjne, zarówno dla osób wchodzących na rynek pracy, jak i tych z doświadczeniem. Firmy rywalizują o pozyskanie i następnie utrzymanie najlepszych pracowników w organizacji.

Centra usług wspólnych oprócz atrakcyjnych wynagrodzeń, stosują również dodatkowe metody pozwalające na utrzymanie motywacji, takie jak:

- szybki awans pionowy,
- możliwość awansu poziomego (zmiana działu i obsługiwanego procesu, kraju),
- wyjazd na zagraniczną migrację (projekt przenoszenia procesów biznesowych z wybranego kraju europejskiego i nie tylko do Polski),
- urozmaicenie zakresu obowiązków, poprzez zaangażowanie pracowników w usprawnianie procesów operacyjnych,
- elastyczne godziny pracy,
- nowoczesne biuro i przyjazne pracownikowi otoczenie pracy.

Najczęściej oferowanymi benefitami w centrach usług wspólnych są:

- prywatna opieka medyczna dla pracownika oraz dofinansowanie abonamentu dla członków najbliższej rodziny,
- kursy języków obcych lub ich dofinansowanie,
- dofinansowanie lub refundacja studiów kierunkowych lub branżowych kwalifikacji (ACCA, CIMA, CFA),
- premie uznaniowe i roczne,
- laptop, telefon komórkowy,
- bogaty pakiet specjalistycznych szkoleń wewnętrznych,
- karta sportowa,
- pakiet relokacyjny (pomoc w znalezieniu mieszkania, dofinansowanie do jego wynajmu, finansowanie 2-3 podróże w ciągu roku do rodzinnego miasta itp.),
- bony lunchowe,
- pokrycie kosztów transportu do pracy,
- dodatkowe dni wolne.

Świadczenia pozapłacowe oferowane przez firmy z branży SSC/BPO różnią się w zależności od poziomu stanowiska. Im bardziej firmie zależy na budowaniu pozytywnego wizerunku w oczach pracowników, tym więcej uwagi przykłada do oferowanego pozapłacowego pakietu, z ofertą świeżych owoców w biurze włącznie.

Idąc z duchem czasów i w odpowiedzi na potrzeby zatrudnianego w środowisku SSC/BPO tzw. pokoleń Y i Z (zwykle stanowiących 60 – 70 % tej społeczności), firmy coraz częściej wprowadzają systemy kafeteryjne. W ramach takiego rozwiązania pracownicy mają opcję wyboru świadczeń zgodnie z przyznanym limitem, np. w ramach funduszu socjalnego lub nagród uznaniowych.

W przypadku kadry zarządzającej wysokiego szczebla w skład standardowego pakietu wchodzą zwykle:

- samochód służbowy,
- miejsce parkingowe,
- telefon,
- laptop,
- premie uznaniowe i roczne,
- pakiet opieki medycznej dla pracownika i całej rodziny, ubezpieczenie na życie,
- program emerytalny.

SUBJECT MATTER EXPERT

Description of the SME position and main expectations towards this role:

A SME is a person who, in organisation of the SSC/BPO, is responsible for any projects which aim at improving operation of a system and process. SMEs are very often involved in transition (migration), process mapping, and their stabilisation; they are also responsible for any kind of implementation of new IT solutions, implementation of a new ERP system and work on improvement of an already existing system. SMEs are most often specialists in the range of one process: accounts payable book, accounts receivable book, or general ledger, sometimes they are responsible for the entire financial and accounting process.

Who has a chance of being employed at such a position?

Subject matter experts are usually very experienced people who for several years have worked at an operational position, accountant position and want to develop towards a process expert. Candidates for this position have to be perfect in work on ERP, IT, Microsoft Office (especially Excel) systems. This position is addressed to people who have completed courses and trainings in due diligence, who know Visual Basic and Lean methodology as well as are competent in preparation of presentations and convincing managerial staff to own visions and ideas.A financial range for this position is quite diverse:

AP/AR subject matter expert	4 800 - 7 000 pln gross
GL subject matter expert	6 500 - 8 500 pln gross
Fixed Asset subject matter expert	7 000 - 9 500 pln gross

Development possibilities

Work as a process expert provides high possibilities of development and gaining large knowledge in the range of improvement of methods of operation of the SSC/BPO organisations.

Those who work at such a position have a chance of taking up the position of a global process expert or global process manager i.e. a person who is responsible for management of a group of process experts.

SSC/BPO - EMPLOYEE MARKET - MOTIVATION SYSTEMS

Shared Service Centres, also those functioning in the Łódź Region, already belong to an area which is commonly called an employee market. Average remunerations in the sector are very attractive both for people who enter the labour market and those with experience. Companies compete to recruit and then maintain the best employees in the organisation.

Shared Service Centres, apart from attractive remunerations, also apply additional methods to maintain motivation such as:

- quick vertical promotion,
- possibility of horizontal promotion (change of a department and handled process, country),
- foreign migration (project of transferring business processes from a particular European country and not only to Poland),
- variation of the obligations scope through involvement of staff members in improvement of operational processes,
- flexible working hours,
- modern office and work environment friendly to a staff member.

With regard to specialist positions and medium level positions the most often benefits are:

- private medical care for a staff member and co-financing of a subscription for members of the closest family,
- foreign language courses or their co-financing,
- co-financing or reimbursement of relevant studies or sectoral qualifications (ACCA, CIMA, CFA),
- incentive and annual bonuses,
- laptop, mobile phone,
- rich package of specialist internal trainings,
- sports card,
- relocation package (assistance in finding a flat, co-financing of its rent, financing of 2-3 trips within a year to a family place etc.),
- lunch vouchers,
- covering of costs of transport to work,
- additional days off.

Non-pay benefits offered by companies from SSC/BPO sector differ depending on a level of a position. The more the company cares about building a positive image in the eyes of staff members, the more attention it pays to an offered non-pay package with an offer of fresh fruit in an office inclusive.

Moving with the times and in response to needs of a person employed in the SSC/BPO environment so-called Y and Z generations (usually accounting for 60 - 70% of this community), companies more and more often introduce cafeteria systems. family, life insurance, retirement programme.

Within such a solution staff members can choose benefits in accordance with a granted limit e.g. within a social fund or discretionary awards.

With regard to managerial staff of high level the standard package of bonuses usually comprises a company car, parking place, telephone, laptop, discretionary bonuses and annual bonuses, package of medical care for a staff member and entire and process expert.

	KWOTA DODATKU JĘZYKOWEGO PLN / **AMOUNT OF A LANGUAGE PACK** (PLN)
Niemiecki / German	700
Francuski / French	500
Turecki / Turkish	700
Włoski / Italian	500
Hiszpański / Spanish	300
Portugalski / Portuguese	700
Holenderski / Dutch	700
Szwedzki / Swedish	700
Czeski / Czech	700

Źródło: opracowanie własne Randstad / Source: own study of Randstad

WYNAGRODZENIA W BRANŻY SSC/BPO W WOJ. ŁÓDZKIM / REMUNERATIONS IN THE SSC/BPO SECTOR IN THE ŁÓDŹ REGION

DOSWIADCZENIE ZAWODOWE / PROFESSIONAL EXPERIENCE	WYNAGRODZENIA PLN BRUTTO / PLN GROSS REMUNERATIONS								
	0-2 lat/years			2-3 years/lat			3+ lat/years		
PROCESY / PROCESSES	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
Accounts Payable	3 500	4 500	4 000	4 000	5 000	4 500	5 000	6 500	5 500
Accounts Receivable	3 500	4 500	4 000	4 000	5 500	4 500	5 000	6 500	5 500
General Ledger	4 000	4 500	4 200	4 500	6 000	5 200	6 000	8 000	6 500
Transition	4 000	5 000	4 500	5 500	6 000	5 750	6 500	8 000	7 250
Group reportiing	4 500	5 000	4 750	5 000	6 000	5 500	6 500	8 000	7 250
TAX/VAT Accountancy	4 000	5 000	4 500	5 000	6 000	5 500	6 000	8 500	7 000

DOSWIADCZENIE ZAWODOWE / PROFESSIONAL EXPERIENCE	WYNAGRODZENIA PLN BRUTTO / PLN GROSS REMUNERATIONS					
	TEAM LEADER			MANAGER		
PROCESY / PROCESSES	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED	MIN	MAX	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
Accounts Payable	7 000	10 000	8 000	10 000	16 000	13 000
Accounts Receivable	7 000	10 000	8 000	10 000	16 000	13 000
General Ledger	8 000	13 000	10 000	12 000	18 000	14 000
Transition	8 000	13 000	9 500	12 000	17 000	14 000
Group reportiing	8 500	13 000	10 000	12 000	17 000	14 000
TAX/VAT Accountancy	8 500	13 000	10 000	13 000	20 000	15 000

Źródło: opracowanie własne Randstad/ Source: own study of Randstad

In terms of estimated value of the market of modern technologies Poland is in the first twenty of the global ranking. Domestic IT market occupies the second position in terms of size in Central and Eastern Europe. 4 years ago value of the market already reached over PLN 25 billion and within last 5 years maintained and still maintains a growing trend. According to research carried out by IDG company "Forecast of IT expenditures in Polish enterprises in 2014" in the sector of small, medium and large enterprises, in 2014 the IT market in Poland was worth approx. PLN 46 billion, and budget of a single company was on average PLN 600 thousand. The Polish market of modern technologies presented the largest growth potential of using IT services in 2013 in Central and Eastern Europe. It is worth noting that we are in the lead of countries planning to use cloud computing. The main motor of growth on the IT market in Poland is mainly development of foreign investments. Our entrepreneurs activating new investment projects may count on support from EU funds and domestic funds. According to the "EU map of grants" the Łódź Region obtained co-financing for 636 projects from the area of telecommunication and e-services.

Also analysts of this sector look into the future with large optimism. They emphasise that the new EU perspective for 2014 - 2020 will be for Poland the driving force of expenditures on modernisation in the sector of modern technologies with the reservation that Poland is regarded as a country which uses resources intended for IT projects in Europe best. Development of the market mainly includes development of competences, human resources as well as mutual competition. Therefore, it is significant to the sector to create an offer not only for clients, but also employees whose involvement and potential determine development of an enterprise.

It is important to notice that the labour market in the sector of IT technologies does not reflect the labour market in total in Poland. The IT sector is one of the most resiliently developing fields of the market in Poland. Specialists from the sectors of IT, telecommunication and modern technologies are the most frequently sought group among employers, often tempted by a non-standard package of benefits or additional pays. Such a situation on the one hand is conducive to companies guaranteeing access to qualified staff, on the other hand increases costs of an employer.

High remuneration as well as a number of additional non-financial benefits attract students, graduates and qualified staff. In Łódź employers most frequently seek people for programming positions, most often Java or .Net. The main challenge for employers is high attractiveness of specialists on the labour market which translates into very large competitiveness of work offers in Poland and abroad. Candidates who specialise in unique technologies obtain monthly even up to a dozen or so work offers. Therefore, deciding to change work they most often participate in several processes at the same time.

Foreign languages

Command of foreign languages among the IT staff does not considerably differ from command of foreign languages among other professions requiring higher education. Thus, candidates most often declare to know English and in the second place German is mentioned and then Russian. The following table presents declared command of foreign languages among students in Łódź without division into an advancement level in use of a particular language. Declared command of a foreign language among graduates of Information Technology, similarly to other sectors, frequently departs from reality. Therefore, most often people who actually fluently use English or German may count on higher remuneration.

Declared command of foreign languages among students in Łódź (own study based on a Report from examinations of students and analysis of fields of study carried out in 2010 within the project: "Human Capital Balance").

ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH WŚRÓD STUDENTÓW W ŁODZI / COMMAND OF FOREIGN LANGUAGES AMONG THE STUDENTS OF ŁÓDŹ:

95%	angielski / English
45%	niemiecki / German
15%	rosyjski / Russian
10%	francuski / French
7%	hiszpański / Spanish
3%	włoski / Italian

Polska pod względem szacowanej wartości rynku nowoczesnych technologii znajduje się w pierwszej dwudziestce rankingu globalnego. Rodzimy rynek IT zajmuje drugie miejsce pod względem wielkości w Europie Centralnej i Wschodniej. Wartość rynku 4 lata temu sięgała już ponad 25 mld zł, a w ciągu ostatnich 5 lat utrzymywała i nadal utrzymuje tendencję wzrostową. Według badania przeprowadzonego przez firmę IDG „Prognoza wydatków IT w polskich przedsiębiorstwach w 2014 roku" w sektorze małych, średnich i dużych przedsiębiorstw, w 2014 roku rynek IT w Polsce wart był ok. 46 mld zł, a budżet pojedynczej firmy wynosił średnio 600 tys. zł. Polski rynek nowoczesnych technologii wykazywał największy potencjał wzrostu wykorzystania usług informatycznych w roku 2013 w Europie Środkowo-Wschodniej. Warto zaznaczyć, że znajdujemy się w czołówce państw planujących wykorzystanie chmury obliczeniowej. Głównym motorem wzrostu na rynku IT w Polsce jest przede wszystkim rozwój zagranicznych inwestycji. Nasi przedsiębiorcy uruchamiający nowe projekty inwestycyjne mogą liczyć na wsparcie z funduszy unijnych, jak również państwowych. Według „Mapy dotacji UE" województwo łódzkie uzyskało dofinansowanie na 636 projektów z dziedziny telekomunikacji i e-usług.

Również analitycy tego sektora z dużym optymizmem spoglądają w przyszłość. Podkreślają, że nowa perspektywa unijna 2014 -2020 stanowić będzie dla Polski siłę napędową wydatków na modernizację w sektorze nowoczesnych technologii, przy czym Polska uważana jest za kraj najlepiej wykorzystujący środki przeznaczone na projekty informatyczne w Europie. Rozwój rynku to przede wszystkim rozwój kompetencji, zasobów ludzkich, a także wzajemnej konkurencji, dlatego ważnym dla branży jest kreowanie oferty nie tylko dla klientów, ale też pracowników, których zaangażowanie i potencjał warunkują rozwój przedsiębiorstwa.

Istotne jest by zauważyć, że rynek pracy w branży technologii informatycznych nie odzwierciedla rynku pracy ogółem w Polsce. Branża IT to jedna z najprężniej rozwijających się dziedzin rynku w Polsce. Specjaliści z sektora IT, telekomunikacji i nowoczesnych technologii są grupą, najliczniej poszukiwaną przez pracodawców, często kuszoną niestandardowym pakietem benefitów lub dodatkowymi gratyfikacjami. Taka sytuacja z jednej strony sprzyja firmom gwarantując dostęp do wykwalifikowanej kadry, z drugiej strony podnosi koszty pracodawcy.

Wysokie wynagrodzenie, jak i liczba dodatkowych gratyfikacji pozafinansowych przyciąga studentów, absolwentów i wykwalifikowaną kadrę pracowniczą. W Łodzi najczęściej pracodawcy poszukują osób na stanowiska programistyczne, najczęściej Java bądź .Net. Głównym wyzwaniem dla pracodawców jest wysoka atrakcyjność specjalistów na rynku pracy, która przekłada się na bardzo dużą konkurencyjność ofert pracy zarówno w Polsce, jak i za granicą. Kandydaci specjalizujący się w unikatowych technologiach otrzymują miesięcznie nawet do kilkunastu ofert pracy, przez co decydując się na zmianę pracy najczęściej uczestniczą w kilku procesach jednocześnie.

Języki obce

Znajomość języków obcych wśród kadry IT nie odbiega znacząco od znajomości języków obcych wśród pozostałych zawodów wymagających wyższego wykształcenia. I tak, najczęściej kandydaci deklarują znajomość języka angielskiego, na drugim miejscu wymieniany jest język niemiecki, a następnie rosyjski.

Tabela na str. 36 przedstawia deklarowaną znajomość języków obcych wśród studentów w Łodzi, bez podziału na poziom zaawansowania w posługiwaniu się danym językiem (opracowanie własne na podstawie Raport z badań studentów i analizy kierunków kształcenia realizowanych w 2010 r. w ramach projektu „Bilans Kapitału Ludzkiego").

Deklarowany poziom znajomości języka obcego wśród absolwentów informatyki, podobnie jak w innych branżach, często rozmija się z rzeczywistością. Dlatego najczęściej osoby, które faktycznie biegle posługują się językiem angielskim czy niemieckim mogą liczyć na wyższe wynagrodzenie.

MOST FREQUENTLY SOUGHT IT SPECIALISATIONS

In the Łódź Region employers in the IT sector most often seek candidates dedicated to development of software. The most popular competences in the range of technologies is Java and .NET. With regard to Java technology, employers most frequently look for people with at least two-year experience in development of software in Java (JEE) language and command of relational databases such as Oracle, MySQL, MS SQL, PostgreSQL. Often together with expectations concerning Java companies willingly appreciate candidates who know PYTHON technology. The second most frequently sought profile, in the context of development of software, includes specialists in the range of development of .NET platform. In the following places are Web developers, database developers (mainly relational e.g. PL/SQL Developer).

Apart from specialists in development of software companies most often seek testers, mainly automatic, presenting a proactive attitude to optimisation of the testing process. Among other specialists companies inform about demand for Specialists in IT support (Help Desk) with command of English, Data Analysts, IT Architects, Database Architects, Business Intelligence Specialists/Consultants, SAP Consultants, Computer Graphic Designers, Project Managers, Product Managers and IT Managers.

The most often sought specialisations in the IT sector:

- developer (java, PL/SQL, .NET, c/c++, php, python etc.)
- tester/QA
- web developer/web programmer
- database developer
- data analyst
- IT architect
- database architect
- IT security specialist
- business intelligence specialist
- SAP consultant
- graphic designer
- product manager
- IT project manager
- IT manager

NUMBER OF STUDENTS AND GRADUATES

In terms of students of Information Technology the Łódź Region is in the fifth position in Poland. Higher education schools and universities in Łódź educate 5 742 students of Information Technology (data for 2013, number of people in all years of study). In the Łódź Region 1 135 students graduated from higher education schools after an IT field of study, which in comparison with the entire country gives also the fifth position to the Łódź Region.

LICZBA STUDENTÓW INFORMATYKI W POLSCE
NUMBER OF IT STUDENTS IN POLAND

Łódzkie / Łódź Region	5 742
Mazowieckie / Mazowsze Region	14 286
Małopolskie / Małopolska Region	9 643
Śląskie / Śląsk Region	7 126
Lubelskie / Lublin Region	2 642
Podkarpackie / Podkarpacie Region	3 039
Podlaskie / Podlasie Region	1 607
Świętokrzyskie / Świętokrzyskie Region	1 133
Lubuskie / Lubuskie Region	834
Wielkopolskie / Wielkopolska Region	4 910
Zachodniopomorskie /Zachodnie Pomorze Region	2 541
Dolnośląskie / Dolny Śląsk Region	7 612
Opolskie / Opole Region	1 311
Kujawsko-pomorskie / Kujawy-Pomorze Region	1 946
Pomorskie / Pomorze Region	4 475
Warmińsko-mazurskie / Warmia-Mazury Region	1 720

NAJBARDZIEJ POSZUKIWANE SPECJALIZACJE IT

W województwie łódzkim w obszarze IT pracodawcy najczęściej poszukują kandydatów dedykowanych do rozwoju oprogramowania. Najbardziej popularnymi kompetencjami w zakresie technologii jest Java oraz .NET. Odnośnie technologii Java, pracodawcy najczęściej poszukują osób z co najmniej dwuletnim doświadczeniem w rozwoju oprogramowania w języku Java (JEE) oraz znajomością relacyjnych baz danych takich jak Oracle, MySQL, MS SQL, PostgreSQL. Często wraz z oczekiwaniami dotyczącymi Javy firmy chętnie widzą kandydatów, którzy znają technologię PYTHON. Drugim najczęściej poszukiwanym profilem, w kontekście rozwoju oprogramowania są specjaliści z zakresu rozwoju platformy .NET. Na kolejnych miejscach plasują się Web developerzy, developerzy baz danych (głównie relacyjnych, np. PL/SQL Developer).

Poza specjalistami do spraw rozwoju oprogramowania firmy najczęściej poszukują testerów, głównie automatycznych, potrafiących się wykazać proaktywnym podejściem do kwestii optymalizacji procesu testowania. Wśród pozostałych specjalizacji firmy zgłaszają zapotrzebowanie na Specjalistów ds. wsparcia IT (Help Desk) ze znajomością języka angielskiego, Analityków Danych, Architektów IT, Architektów Baz Danych, Specjalistów/Konsultantów Business Intelligence, Konsultantów SAP, Grafików Komputerowych, Project Managerów, Product Managerów i Managerów IT.

Najczęściej poszukiwane specjalizacje w obszarze IT:

- developer (java, PL/SQl,.NET, c/c++, php, python etc.)
- tester/QA
- web developer/programista www
- database developer
- analityk danych
- architekt IT
- architekt baz danych
- IT security specialist
- business intelligence specialist
- konsultant SAP
- graphic designer
- product manager
- IT project manager
- IT manager

LICZBA STUDENTÓW I ABSOLWENTÓW

Pod względem studentów informatyki województwo łódzkie plasuje się na piątym miejscu w Polsce. Łódzkie szkoły wyższe i uniwersytety kształcą 5 742 studentów informatyki (dane na rok 2013, liczba osób na wszystkich latach). W województwie łódzkim mury szkół wyższych opuściło 1135 osób po kierunku informatycznym, co na tle całego kraju daje województwu łódzkiemu również piątą pozycję.

LICZBA ABSOLWENTÓW INFORMATYKI W POLSCE
NUMBER OF IT GRADUATES IN POLAND

Łódzkie / Łódź Region	1 135
Mazowieckie / Mazowsze Region	2 359
Małopolskie / Małopolska Region	2 100
Śląskie / Śląsk Region	1 378
Lubelskie / Lublin Region	501
Podkarpackie / Podkarpacie Region	564
Podlaskie / Podlasie Region	391
Świętokrzyskie / Świętokrzyskie Region	292
Lubuskie / Lubuskie Region	140
Wielkopolskie / Wielkopolska Region	1 042
Zachodniopomorskie /Zachodnie Pomorze Region	470
Dolnośląskie / Dolny Śląsk Region	1 534
Opolskie / Opole Region	263
Kujawsko-pomorskie / Kujawy-Pomorze Region	349
Pomorskie / Pomorze Region	898
Warmińsko-mazurskie / Warmia-Mazury Region	309

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 2013 / Source: Local Data Bank, 2013

REMUNERATION OFFERED TO CANDIDATES IN THE IT SECTOR IN THE ŁÓDŹ REGION

The following table includes remunerations which are most often offered by employers to specialists in IT. Each position has been divided into levels of advancement: Junior, Professional, Senior/Team Leader, depending on experience in work in a particular technology and number of completed, in this area, implementations/projects.

NAZWA STANOWISKA / POSITION	POZIOM WYNAGRODZENIA PLN / LEVEL OF REMUNERATION		
	MINIMUM	MAKSIMUM	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
IT support (Helpdesk)			
Junior Specialist (1st line support)	3 000	5 500	4 000
Professional (2nd line support)	3 500	6 500	5 000
Team Leader	6 500	9 000	7 750
Manager	10 000	13 000	11 000
IT:			
CTO / Member	19 000	25 000	22 000
IT Director	17 000	25 000	22 000
IT Department Manager	15 000	30 000	20 000
Project Manager	11 000	20 000	15 000
Software Development Team Leader	11 000	18 000	14 500
SAP Consultant	18 000	25 000	23 000
Technical Leader	11 000	18 000	14 500
Database Developer			
Junior	5 500	7 000	6 500
Professional	6 000	8 000	7 500
Senior	7 000	9 000	8 500
Mobile Applications Developer			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	10 000	9 000
System Architect			
Junior	6 000	8 000	7 000
Professional	8 000	10 000	9 000
Senior	10 000	12 000	11 000

WYNAGRODZENIA OFEROWANE KANDYDATOM W BRANŻY IT NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

W poniższej tabeli zamieszczone zostały wynagrodzenia, jakie najczęściej oferują pracodawcy specjalistom z branży IT. Każde stanowisko zostało podzielone na poziomy zaawansowania: Junior, Professional, Senior/Team Leader, w zależności od doświadczenia w pracy w danej technologii i liczby zakończonych w tym obszarze wdrożeń/projektów.

NAZWA STANOWISKA / POSITION	POZIOM WYNAGRODZENIA PLN / LEVEL OF REMUNERATION		
	MINIMUM	MAKSIMUM	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
.NET Developer			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	9 000	8 500
Java Developer			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	9 000	8 500
JavaScript Developer			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	9 000	8 500
Linux System Developer			
Junior	4 000	6 000	5 000
Professional	6 000	7 000	6 500
Senior	7 000	9 000	8 000
C / C++ Developer			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	10 000	9 000
C# developer			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	10 000	9 000

NAZWA STANOWISKA / POSITION	POZIOM WYNAGRODZENIA PLN / LEVEL OF REMUNERATION		
	MINIMUM	MAKSIMUM	NAJCZĘŚCIEJ OFEROWANE / MOST OFTEN OFFERED
PHP Developer			
Junior	3 000	5 000	4 000
Professional	5 000	7 000	6 000
Senior	7 000	9 000	8 000
System Administrator			
Junior	6 000	7 000	6 500
Professional	7 000	8 000	7 500
Senior	8 000	10 000	9 000
Virtual Environment Administrator			
Junior	4 000	5 000	4 500
Professional	5 000	7 000	6 000
Senior	7 000	8 000	7 500
Database Administrator			
Junior	4 000	5 000	4 500
Professional	5 000	7 000	6 000
Senior	8 000	10 000	9 000

Źródło: opracowanie własne Randstad / Source: Own study of Randstad

randstad

KOSZTY ZATRUDNIENIA
EMPLOYMENT COSTS

Costs of employing staff members are a significant element of budget in each organisation. Compared with other European countries costs of employment in Poland are still relatively low, which apart from high availability of qualified staff members is an additional element encouraging potential investors.

Below there is arrangement of costs both on the part of an employee and employer.

On the market there is also a trend of optimisation of employment costs e.g. through use of external companies which offer services of temporary work and outsourcing.

On the market there is also visible that non-pay benefits are more and more common e.g. medical care, which has also an influence on costs of employing a staff member, but it also increases attractiveness of work offers.

WORK COSTS OF AN EMPLOYER CONSIST OF 3 ELEMENTS:

- gross remuneration of an employee, together with natural persons tax deductions and insurance premiums: retirement, pension and sickness and health paid by an employee.
- retirement, pension and accident insurance premiums as well as Labour Fund and Guaranteed Employee Benefits Fund paid by an employer
- non-pay expenditures on education and retraining of a staff member, occupational health and safety etc.

Total costs of employment divided into costs of an employee and costs of an employer:
Monthly gross remuneration of a staff member included in an employment contract forms the basis of these costs.

EMPLOYEE'S COSTS:

- social insurance (Social Insurance Institution) - 13.71% if a staff member has not reached the gross amount of PLN 121 650.00 within a year. If this amount has been reached, social insurance includes only obligatory sickness insurance 2.45%
  Social insurance includes:
  - retirement insurance - 9.76%
  - pension insurance - 1.5%
  - sickness insurance - 2.45%
- health insurance (National Health Fund) - 9%, calculated from gross remuneration minus social insurance premiums paid by an employee
- income tax which currently amounts to:
  - 18% if annual basis of taxation is lower than PLN 85,528.00 (revenue minus social insurance premiums paid by an employee minus costs of income acquisition)
  - 32% if annual basis of taxation is higher than PLN 85,528.00 (revenue minus social insurance premiums paid by an employee minus costs of income acquisition)

EMPLOYER'S COSTS:

- social insurance (Social Insurance Institution) - which includes:
  - retirement insurance - 9.76%
  - pension insurance - 6.5%
  - accident insurance - accident premium is determined every year by the Social Insurance Institution based on ZUS IWA sent by employers and from 1 April 2015 to 31 March 2016 may be from 0.40% to 3.60%
  - Labour Fund - 2.45%
  - Guaranteed Employee Benefits Fund - 0.10%
- holiday leave (depending on seniority of an employee - 20 or 26 days)
- social insurance (Social Insurance Institution) concerning sick notes (approximately 1.91% per 33 days of sickness). A sick note issued due to an accident at work, accident during travel to/from work and pregnancy is payable in the amount of 100% of monthly remuneration of an employee. Other reasons for sick notes are taken into account in the amount of 80% of monthly remuneration of an employee.
- PFRON (National Fund for the Rehabilitation of Disabled) - approximately PLN 96.17 monthly per one employee.

Koszty zatrudnienia pracowników są ważnym elementem budżetu każdej organizacji. Na tle innych krajów europejskich koszty zatrudnia w Polsce są nadal stosunkowo niskie, co poza dużą dostępnością wykwalifikowanych pracowników jest dodatkowym elementem zachęcającym potencjalnych inwestorów. Poniżej jak rozkładają się koszty zarówno po stronie pracownika jak i pracodawcy.

Widoczną tendencją na rynku jest także optymalizacja kosztów zatrudnienia np. poprzez wykorzystanie firm zewnętrznych, które oferują usługi pracy tymczasowej i outsourcingu.

Na rynku można także zaobserwować, że coraz większym standardem są benefity pozapłacowe np. opieka medyczna, co również ma wpływ na koszty zatrudnienia pracownika, ale także zwiększa także atrakcyjność ofert pracy.

KOSZTY PRACY PRACODAWCY SKŁADAJĄ SIĘ Z 3 ELEMENTÓW:

- wynagrodzenia brutto pracownika, łącznie z zaliczkami na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składkami na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe i chorobowe oraz zdrowotną płaconymi przez pracownika.
- składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz FP i FGŚP płaconych przez pracodawcę
- wydatków pozapłacowych na kształcenie i przekwalifikowanie pracownika, bezpieczeństwo i higienę pracy, itp.

Całkowite koszty zatrudnienia z podziałem na koszty pracownika i koszty pracodawcy:
Podstawę tych kosztów stanowi miesięczne wynagrodzenie brutto pracownika zawarte w umowie o pracę.

KOSZTY PRACOWNIKA:

- ubezpieczenie społeczne (ZUS) – 13,71%, jeżeli pracownik nie osiągnął kwoty 121 650,00 PLN brutto w ciągu roku. Jeżeli kwota ta została osiągnięta, ubezpieczenie społeczne wynosi tylko obligatoryjne ubezpieczenie chorobowe – 2,45%.
  Ubezpieczenie społeczne zawiera:
  - ubezpieczenie emerytalne – 9,76%
  - ubezpieczenie rentowe – 1,5%
  - ubezpieczenie chorobowe – 2,45%
- ubezpieczenie zdrowotne (NFZ) – 9%, obliczane z wynagrodzenia brutto minus opłacone przez pracownika składki na ubezpieczenie społeczne
- podatek dochodowy, który obecnie wynosi:
  - 18% jeżeli roczna podstawa opodatkowania jest niższa niż 85.528,00 PLN (przychód minus opłacone przez pracownika składki na ubezpieczenie społeczne minus koszty uzyskania przychodu)
  - 32% jeżeli roczna podstawa opodatkowania jest wyższa niż 85.528,00 (przychód minus opłacone przez pracownika składki na ubezpieczenie społeczne minus koszty uzyskania przychodu)

KOSZTY PRACODAWCY:

- ubezpieczenie społeczne (ZUS) – które zawiera:
  - ubezpieczenie emerytalne – 9,76%
  - ubezpieczenie rentowe – 6,5%
  - ubezpieczenie wypadkowe – składka wypadkowa jest ustalana co roku przez ZUS na podstawie ZUS IWA przesyłanych przez zakłady pracy i od 01.04.2015 do 31.03.2016 może wynosić od 0,40% do 3,60%
  - fundusz Pracy – 2.45%
  - fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – 0.10%
- wymiar urlopu wypoczynkowego (w zależności od stażu pracy pracownika – 20 lub 26 dni)
- ubezpieczenie społeczne (ZUS) dotyczące zwolnień lekarskich (w przybliżeniu 1,91% w przeliczeniu na 33 dni choroby). Zwolnienie lekarskie wydane z powodu wypadku w czasie pracy, wypadku w czasie drogi do/z pracy oraz ciąży jest płatne w wysokości 100% wynagrodzenia miesięcznego pracownika. Pozostałe powody zwolnień lekarskich są honorowane w wysokości 80% wynagrodzenia miesięcznego pracownika.
- PFRON (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) – w przybliżeniu 96,17 PLN miesięcznie na jednego pracownika.

OTHER ADDITIONAL COSTS CONNECTED WITH:

- obligatory medical examinations within occupational medicine at the beginning of employment and periodic examinations during employment. Cost of basic examinations for positions not requiring additional entitlements is from PLN 50 to 150.
- obligatory training in OHS at the beginning of employment and periodic OHS training.
- working clothes (if they are required for a particular position).
- other additional costs arising from provisions of the Labour Code and provisions on Occupational Health and Safety which form special benefitsfor particular groups of positions and work conditions. For example: an employer needs to ensure food to staff members performing hard physical works. This is converted into the number of calories lost as the energy consumption within one working shift. With regard to men: 2000 kcal, and with regard to women: 1100 kcal. Employer's costs may also include additional non-obligatory elements of employee's pay such as e.g.: private medical care, extra payments and bonuses, holiday vouchers, co-financing of food, company car, laptop, company phone, trainings, co-financing of education etc.

TYP SKŁADKI / TYPE OF PREMIUM	KOSZT PRACOWNIKA / EMPLOYEE'S COST	KOSZT PRACODAWCY / EMPLOYER'S COST	CAŁKOWITY KOSZT W % / TOTAL COST IN %
Ubezpieczenie emerytalne / Retirement insurance	**9.76%**	**9.76%**	**19.52%**
Ubezpieczenie rentowe / Pension insurance	**1.5%**	**6.5%**	**8%**
Ubezpieczenie chorobowe / Sickness insurance	**2.45%**	**-**	**2.45%**
Ubezpieczenie wypadkowe / Accident insurance	**-**	**0.67% - 3.60%**	w zależności od ponoszonego ryzyka na danym stanowisku / depending on an incurred risk at a particular position
Fundusz pracy / Labour Fund	**-**	**2.45%**	**2.45%**
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych / Guaranteed Employee Benefits Fund	**-**	**0.10%**	**0.10%**
Razem: / Total:	**13.71%**	suma jest różna uzależniona od składki wypadkowej / The sum differs - depends on accident premium	suma jest różna uzależniona od składki wypadkowej / The sum differs - depends on accident premium
Ubezpieczenie zdrowotne / Health insurance	**9%**	**-**	**9%**

INNE DODATKOWE KOSZTY ZWIĄZANE Z:

- obowiązkowymi badaniami lekarskimi medycyny pracy na początku zatrudnienia i badaniami okresowymi w trakcie zatrudnienia. Koszt podstawowych badań na stanowiska nie wymagające dodatkowych uprawnień wynosi od 50 do 150 PLN.
- obowiązkowym szkoleniem w zakresie BHP na początku zatrudnienia i szkoleniem BHP okresowym.
- ubraniami roboczymi (jeżeli są wymagane na danym stanowisku pracy).
- inne dodatkowe koszty wynikające z zapisów Kodeksu Pracy i przepisów Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, które stanowią specjalne świadczenia dla określonych grup stanowisk i warunków pracy. Na przykład: pracodawca musi zapewnić posiłki profilaktyczne pracownikom wykonującym ciężkie prace fizyczne. Jest to przeliczane na liczbę kalorii traconych, jako wydatku energetycznego, w ciągu jednej zmiany roboczej. W przypadku mężczyzn to 2000 kcal, a w przypadku kobiet 1100 kcal. W skład kosztów pracodawcy mogą wchodzić również dodatkowe, nieobowiązkowe elementy uposażenia pracownika takie, jak, np.: prywatna opieka medyczna, premie i bonusy, bony świąteczne, dofinansowanie posiłków, samochód służbowy, laptop, telefon służbowy, szkolenia, dofinansowanie edukacji itp.

PRZYKŁAD / EXAMPLE:
Pracownik zarabia 2.500,00 brutto PLN miesięcznie. Podział kosztów zatrudnienia, jakie ponosi pracownik i pracodawca przedstawia poniższa tabela: / An employee earns PLN 2,500.00 gross monthly. Division of employment costs incurred by an employee and employer is presented in the following table:

Wynagrodzenie brutto pracownika / Employee's gross remuneration with employer's costs	**2 500,00 PLN**
KOSZTY PRACOWNIKA / EMPLOYEE'S COSTS	
ZUS ubezpieczenie rentowe / Social Insurance Institution pension insurance	37,50 PLN
ZUS ubezpieczenie emerytalne / Social Insurance Institution retirement insurance	244,00 PLN
ZUS chorobowe / Social Insurance Institution sickness insurance	61,25 PLN
Ubezpieczenie zdrowotne / Health insurance	194,15 PLN
Zaliczka na Podatek Dochodowy / Tax Deductions	155.00 PLN
Wynagrodzenie netto pracownika / Employee's net remuneration	**1 808,10 PLN**
KOSZTY PRACODAWCY / EMPLOYER'S COSTS:	**2 500,00 PLN**
ZUS ubezpieczenie rentowe / Social Insurance Institution pension insurance	162,50 PLN
ZUS ubezpieczenie emerytalne / Social Insurance Institution retirement insurance	244,00 PLN
Ubezpieczenie wypadkowe /Accident insurance	30,00 PLN
ZUS / Social Insurance Institution	436,50 PLN
Fundusz Pracy / Labour Fund	61,25 PLN
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych / Guaranteed Employee Benefits Fund	2,50 PLN
Koszty pracodawcy / Employer's cost	**500,25 PLN**
Wynagrodzenie brutto pracownika z kosztami pracodawcy.	**3 000,25 PLN**

STANOWISKA IT / IT POSITIONS

RACHUNEK DLA POJEDYNCZEGO MIESIĄCA / ACCOUNT FOR A SINGLE MONTH			
ADMINISTRATOR DANYCH / DATA ADMINISTRATOR:	WYNAGRODZENIE ZA OKRES TRWANIA UMOWY / REMUNERATION FOR DURATION OF A CONTRACT	STAWKA GODZINOWA / HOURLY RATE	WYNAGRODZENIE MIESIĘCZNE / MONTHLY REMUNERATION
Wynagrodzenie zasadnicze / Basic remuneration:	**5 000,00 PLN**	**29,76 PLN**	**5 000,00 PLN**
Wynagrodzenie brutto / Gross remuneration:	**5 000,00 PLN**	**29,76 PLN**	**5 000,00 PLN**
Koszty usyskania / Tax deductible expenses:	111,25 PLN	0,66 PLN	111,25 PLN
ZUS cz. Pracownika / Social Insurance Institution - Employee:	685,50 PLN	4,08 PLN	685,50 PLN
Podstawa do opodatkowania / Basis for taxation:	4 203,00 PLN	25,02 PLN	4 203,00 PLN
Podatek / Tax:	376,00 PLN	2,24 PLN	376,00 PLN
Ubezpieczenie zdrowotne / Health insurance:	388,31 PLN	2,31 PLN	388,31 PLN
Podlegające odliczeniu / Subject to deduction:	334,37 PLN	1,99 PLN	334,37 PLN
Wynagrodzenie netto / Net remuneration:	**3 550,20 PLN**	**21,13 PLN**	**3 550,20 PLN**
ZUS cz. Pracodawcy / Social Insurance Institution - Employer:	1 000,00 PLN	5,96 PLN	1 000,00 PLN
Koszty zatrudnienia / Employment costs:	6 000,50 PLN	35,72 PLN	6 000,50 PLN

DOŚWIADCZONY PROGRAMISTA/ EXPERIENCED PROGRAMMER:	WYNAGRODZENIE ZA OKRES TRWANIA UMOWY / REMUNERATION FOR DURATION OF A CONTRACT	STAWKA GODZINOWA / HOURLY RATE	WYNAGRODZENIE MIESIĘCZNE / MONTHLY REMUNERATION
Wynagrodzenie zasadnicze / Basic remuneration:	**12 000,00 PLN**	**71,43 PLN**	**12 000,00 PLN**
Wynagrodzenie brutto / Gross remuneration:	**12 000,00 PLN**	**71,43 PLN**	**12 000,00 PLN**
Koszty usyskania / Tax deductible expenses:	111,25 PLN	0,66 PLN	111,25 PLN
ZUS cz. Pracownika / Social Insurance Institution - Employee:	1 645,20 PLN	9,76 PLN	1 645,20 PLN
Podstawa do opodatkowania / Basis for taxation:	10 244,00 PLN	60,98 PLN	10 244,00 PLN
Podatek / Tax:	995,00 PLN	5,92 PLN	995,00 PLN
Ubezpieczenie zdrowotne / Health insurance:	931,93 PLN	5,55 PLN	931,93 PLN
Podlegające odliczeniu / Subject to deduction:	802,50 PLN	4,78 PLN	802,50 PLN
Wynagrodzenie netto / Net remuneration:	**8 427,87 PLN**	**50,17 PLN**	**8 427,87 PLN**
ZUS cz. Pracodawcy / Social Insurance Institution - Employer:	2 401,20 PLN	14,29 PLN	2 401,20 PLN
Koszty zatrudnienia / Employment costs:	14 401,20 PLN	85,72 PLN	14 401,20 PLN

STANOWISKA BPO/SSC / BPO/SSC POSITIONS

RACHUNEK DLA POJEDYNCZEGO MIESIĄCA / ACCOUNT FOR A SINGLE MONTH			
MŁODSZY KSIĘGOWY / JUNIOR ACCOUNTANT:	WYNAGRODZENIE ZA OKRES TRWANIA UMOWY / REMUNERATION FOR DURATION OF A CONTRACT	STAWKA GODZINOWA / HOURLY RATE	WYNAGRODZENIE MIESIĘCZNE / MONTHLY REMUNERATION
Wynagrodzenie zasadnicze / Basic remuneration:	**3 500,00 PLN**	**20,83 PLN**	**3 500,00 PLN**
Wynagrodzenie brutto / Gross remuneration:	**3 500,00 PLN**	**20,83 PLN**	**3 500,00 PLN**
Koszty usyskania / Tax deductible expenses:	111,25 PLN	0,66 PLN	111,25 PLN
ZUS cz. Pracownika / Social Insurance Institution - Employee:	479,85 PLN	2,86 PLN	479,85 PLN
Podstawa do opodatkowania / Basis for taxation:	2 909,00 PLN	17,32 PLN	2 909,00 PLN
Podatek / Tax:	243,00 PLN	1,45 PLN	243,00 PLN
Ubezpieczenie zdrowotne / Health insurance:	271,81 PLN	1,62 PLN	271,81 PLN
Podlegające odliczeniu / Subject to deduction:	234,06 PLN	1,39 PLN	234,06 PLN
Wynagrodzenie netto / Net remuneration:	**2 505,34 PLN**	**14,91 PLN**	**2 505,34 PLN**
ZUS cz. Pracodawcy / Social Insurance Institution - Employer:	700,35 PLN	4,17 PLN	700,35 PLN
Koszty zatrudnienia / Employment costs:	4 200,35 PLN	25,00 PLN	4 200,35 PLN

STARSZY KSIĘGOWY/ SENIOR ACCOUNTANT: :	WYNAGRODZENIE ZA OKRES TRWANIA UMOWY / REMUNERATION FOR DURATION OF A CONTRACT	STAWKA GODZINOWA / HOURLY RATE	WYNAGRODZENIE MIESIĘCZNE / MONTHLY REMUNERATION
Wynagrodzenie zasadnicze / Basic remuneration:	**5 500,00 PLN**	**32,74 PLN**	**5 500,00 PLN**
Wynagrodzenie brutto / Gross remuneration:	**5 500,00 PLN**	**32,74 PLN**	**5 500,00 PLN**
Koszty usyskania / Tax deductible expenses:	111,25 PLN	0,66 PLN	111,25 PLN
ZUS cz. Pracownika / Social Insurance Institution - Employee:	754,05 PLN	4,49 PLN	754,05 PLN
Podstawa do opodatkowania / Basis for taxation:	4635,00 PLN	27,59 PLN	4635,00 PLN
Podatek / Tax:	420,00 PLN	2,50 PLN	420,00 PLN
Ubezpieczenie zdrowotne / Health insurance:	427,14 PLN	2,54 PLN	427,14 PLN
Podlegające odliczeniu / Subject to deduction:	367,81 PLN	2,19 PLN	367,81 PLN
Wynagrodzenie netto / Net remuneration:	**3898,81 PLN**	**23,21 PLN**	**3898,81 PLN**
ZUS cz. Pracodawcy / Social Insurance Institution - Employer:	1100,55 PLN	6,55 PLN	1100,55 PLN
Koszty zatrudnienia / Employment costs:	6 600,55 PLN	39,29 PLN	6 600,55 PLN

Additional elements of pay play a more and more significant role for employees. It repeatedly happens that this is an element deciding about the fact whether employees stay in a particular organisation and want to develop just in it structures or on the contrary change work for an employer offering a wider range of benefits. Additional bonuses are particularly significant during recruitment for positions narrowly specialised and extremely often decide about accepting a work offer by a concrete candidate.

Non-pay benefits offered by companies differ depending on a level of a position. With regard to managerial staff of high level the standard package of bonuses comprises a company car, parking place, telephone, laptop, incentive and annual bonuses, package of medical care for a staff member and entire family.

As regards specialised positions and medium level positions the most common benefits are:

- private medical care,
- foreign language courses or their co-financing,
- co-financing or reimbursement of studies,
- trainings,
- sports card,
- lunch vouchers,
- cover of costs of transport to work.

At the same time it is worth noting that not only remuneration and additional elements of pay decide about taking part in a recruitment process and acceptance of a work offer. Equally significant factors which help organisations to attract employees are:

- recognition of a company and its opinion on the local market of employers,
- atmosphere in a workplace,
- possibility of developing and promotion path,
- international work environment,
- workplace itself - location of a company, fittings etc.

10 ELEMENTS OF AN ATTRACTIVE WORKPLACE - RESULTS 5. EDITION OF RANDSTAD AWARD 2015

Kitchen, car park, convenient access - these are the basic facilities appreciated by employees. Results of this year's 5th Polish edition of Randstad Award show what else companies can ensure to become a more attractive workplace.

Nearly 2/3 of Poles regard remuneration to be the most important aspect deciding about attractiveness of an employer - these are results of the Polish edition of Randstad Award 2015.

However, event those companies which currently cannot afford to raise remuneration have a possibility of increasing satisfaction of employees introducing facilities in a workplace. The research shows that for employees also the most basic issues are significant: the most important factor mentioned by 78% of people being interviewed is convenient access and nearly a half of them particularly pay attention to cleanness of a workplace. In second place respondents appreciate a possibility of using kitchen appliances and consuming meals in a room intended for this purpose. It is interesting that less basic facilities also turn out to be significant. The same number of people who appreciate access to a kitchen state that an important benefit is access to a parking place (28%) and a bit less people appreciate arrangement of an office in a way enabling work and telephone conversations in silence.

randstad award

Dodatkowe elementy uposażenia odgrywają coraz bardziej znaczącą rolę dla pracowników. Niejednokrotnie zdarza się, że jest to element decydujący o tym, czy pracownicy pozostają w danej organizacji i chcą się rozwijać właśnie w jej strukturach, czy wręcz odwrotnie zmieniają pracę na rzecz pracodawcy oferującego szerszy pakiet benefitów. Dodatkowe bonusy są szczególnie istotne przy rekrutacji na stanowiska wąsko wyspecjalizowane i niezwykle często przesądzają o przyjęciu oferty pracy przez konkretnego kandydata.

Świadczenia pozapłacowe oferowane przez firmy różnią się w zależności od poziomu stanowiska. W przypadku kadry zarządzającej wysokiego szczebla w skład standartowego pakietu bonusów wchodzą samochód służbowy, miejsce parkingowe, telefon, laptop, premie uznaniowe i roczne, pakiet opieki medycznej dla pracownika i całej rodziny.

W przypadku stanowisk specjalistycznych i średniego szczebla najczęściej spotkanymi benefitami są:

- prywatna opieka medyczna,
- kursy języków obcych lub ich dofinansowanie,
- dofinansowanie lub refundacja studiów,
- szkolenia,
- karta sportowa,
- bony lunchowe,
- pokrycie kosztów transportu do pacy.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę na to, że nie tylko wynagrodzenie oraz dodatkowe elementy uposażenia decydują o przystąpieniu do procesu rekrutacji i akceptacji oferty pracy. Równie istotnymi czynnikami, które pomagają organizacjom przyciągnąć pracowników są:

- rozpoznawalność firmy i jej opinia na lokalnym rynku pracodawców,
- atmosfera w miejscu pracy,
- możliwości rozwoju oraz ścieżka awansu,
- międzynarodowe środowisko pracy,
- samo miejsce pracy - lokalizacja firmy, wyposażenie itp.

10 ELEMENTÓW ATRAKCYJNEGO MIEJSCA PRACY - WYNIKI 5. EDYCJI BADANIA RANDSTAD AWARD 2015

Kuchnia, parking, wygodny dojazd – to podstawowe udogodnienia, które doceniają pracownicy. Wyniki tegorocznej, 5. polskiej edycji Randstad Award pokazują, o co jeszcze mogą zadbać firmy, aby stać się bardziej atrakcyjnym miejscem pracy.

Blisko 2/3 Polaków uważa wynagrodzenie za najważniejszy aspekt decydujący o atrakcyjności pracodawcy – takie wyniki przynosi polska edycja Randstad Award 2015.

Jednak nawet te firmy, które obecnie nie mogą sobie pozwolić na podniesienie pensji, mają możliwość zwiększenia satysfakcji pracowników wprowadzając udogodnienia w miejscu pracy. Badanie pokazuje, że dla pracowników istotne są też najbardziej podstawowe kwestie: najważniejszym czynnikiem, wymienionym przez aż 78% badanych, jest wygodny dojazd, a prawie połowie badanych szczególnie zależy na czystości miejsca pracy. W dalszej kolejności respondenci doceniają możliwość korzystania z urządzeń kuchennych i spożywania posiłków w przeznaczonym do tego pomieszczeniu. Co ciekawe istotne okazują się również mniej podstawowe udogodnienia. Tyle samo osób, które doceniają dostęp do kuchni wskazuje, jako istotny benefit dostęp do miejsca parkingowego (28%), a tylko nieco mniej osób docenia aranżację biura w sposób, umożliwiający pracę i rozmowy telefoniczne w skupieniu.

Diverse needs

While introducing facilities, it is worth taking account of different preferences of particular groups of staff members. The research shows that women more often than men notice cleanness of a workplace as well as location near kindergartens and schools. In turn, the youngest employees (18-24 years) definitely appreciate a canteen, bistro or shop where they can purchase snacks or eat lunch. They also expect a place in which they can rest and relax as well as appreciate location of a company's seat in a prestigious building. The oldest employees at the age of 45-65 more frequently than others care about convenient access. Also specific character of tasks performed every day influences preferences with regard to a workplace. People with higher education and managers more than others appreciate space in which they can phone in private and work in silence, they especially care about a parking place. In turn, production staff members appreciate access to a canteen or possibility of using rooms for preparation and consumption of food as well as a place for resting.

Information about the research:

Randstad Award is the largest in the world research project concerning image of an employer and attractiveness factors of employers. The first research was carried out in 2000 in Belgium. Today, it is conducted in as many as 23 countries and includes 225 000 respondents. This is the fifth edition in Poland this year. In our country the research covered 150 largest employers and 9000 respondents, representative for the Polish society (in terms of age, gender, education, region) Poles fit to work at the age from 18 to 65 years learning, working and looking for work. The research was conducted in a period from September to December 2014 by means of on-line questionnaires by the international research institute ICMA.

Wykres 10. JAKIE ELEMENTY MIEJSCA PRACY SĄ DLA CIEBIE NAJBARDZIEJ ISTOTNE?
Chart 10. WHAT ELEMENTS OF A WORKPLACE ARE MOST SIGNIFICANT TO YOU:

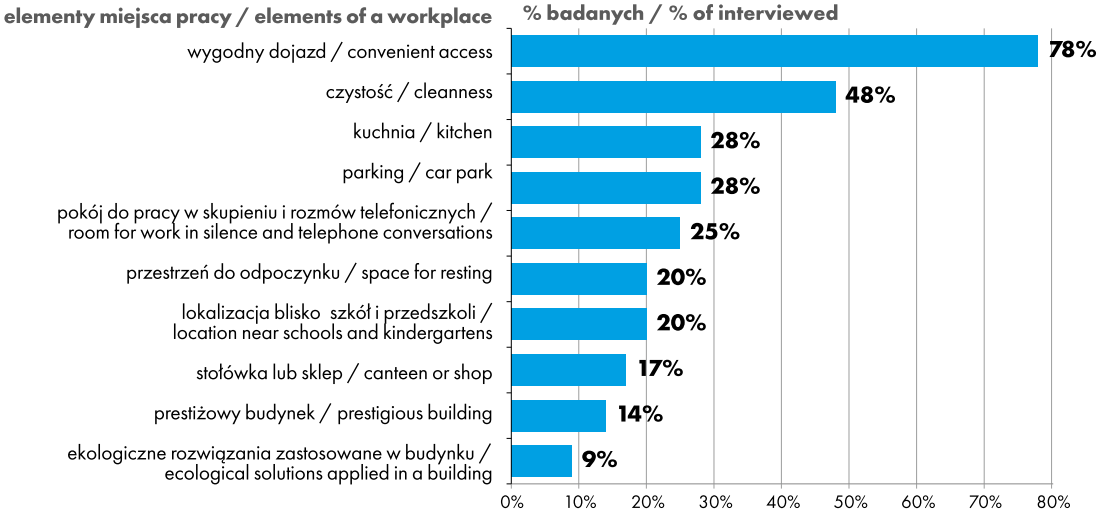

Różnorodne potrzeby

Wprowadzając udogodnienia warto wziąć pod uwagę różne preferencje poszczególnych grup pracowników. Badanie pokazuje, że kobiety częściej niż mężczyźni zauważają czystość miejsca pracy, a także lokalizację blisko przedszkoli i szkół. Z kolei najmłodsi pracownicy (18-24 lata) zdecydowanie docenią stołówkę, bistro lub sklep, w którym mogą nabyć przekąski lub zjeść obiad. Oczekują oni również miejsca, którym można odpocząć i się zrelaksować, a także docenią lokalizację siedziby firmy w prestiżowym budynku. Najstarszym pracownikom, w wieku 45-65 lat, częściej niż innym zależy na wygodnym dojeździe. Również specyfika codziennie wykonywanych zadań wpływa na preferencje odnośnie miejsca pracy. Osoby z wyższym wykształceniem oraz menedżerowie bardziej niż inni cenią sobie przestrzeń, w której mogą wykonywać telefony na osobności i pracować w skupieniu, zależy im także bardziej na miejscu parkingowym. Pracownicy produkcji doceniają za to dostęp do stołówki lub możliwość korzystania z pomieszczeń do przygotowania i spożywania posiłków, a także miejsce do odpoczynku.

Informacje o badaniu:

Randstad Award to największy na świecie projekt badawczy dotyczący wizerunku pracodawcy i czynników atrakcyjności pracodawców. Pierwsze badanie przeprowadzono w 2000 r. w Belgii. Dziś obecne jest już w 23 krajach i obejmuje 225 000 respondentów. W tym roku ma piątą edycję w Polsce. W naszym kraju badanie objęło 150 największych pracodawców oraz 9000 respondentów, reprezentatywnych dla polskiego społeczeństwa (pod względem wieku, płci, wykształcenia, regionu), zdolnych do pracy Polaków, w wieku od 18 do 65 lat, zarówno uczących się, pracujących, jak i poszukujących pracy. Badanie było przeprowadzone w okresie od września do grudnia 2014 r. za pomocą ankiet on-line przez międzynarodowy instytut badawczy ICMA.

The **Investor Service & International Cooperation Bureau** in the City of Łódź Office is a unit whose main task is investor service in the system: "one-stop-shop". Each strategic investor in Łódź during the entire investment process and after its completion is served by a dedicated Investor Carer, especially assigned to a particular investment project. The Carer is supported by officials of higher rank and specialists in the City of Łódź Office.

SELECTED FORMS OF SUPPORT OFFERED BY THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE:

- **Permanent assistance of the Authorities of the City and Investor Service & International Cooperation Bureau**, including through dedication of a project manager i.e. company's carer from the City of Łódź Office to coordinate entire operations connected with service of a company during preparation and implementation of an investment. The city offers a system of assistance related to a possibility of settling all matters in ONE PLACE ("one-stop-shop") - for entire duration of an investment and after its completion. The manager is in constant contact with an investor and operates depending on ongoing needs of a project also after completion of implementation of an investment process in Łódź.
- **Assistance in entering into contact and in conversations with intermediaries and advisory companies from the sector of properties of office and warehouse structures** based on a database of the City of Łódź Office and previous cooperation with developers, free of charge place in the office for negotiations with potential partners, organisation of "round tables" for initial recognition of the market.
- The city of Łódź actively **cooperates with partners** such as the Labour Office, Łódź Special Economic Zone and Polish Information and Foreign Investment Agency so that an investor will obtain a comprehensive support offer including e.g. governmental grant or exemption from CIT in the Economic Zone.
- **Promotion and creation of a positive image of an Investor** in the territory of the City of Łódź especially in terms of recruitment of new employees ("employer branding") including within the Young in Łódź programme.
- Cooperation with career offices, promotion of companies at higher education schools.

It is worth mentioning the **Young in Łódź** programme existing since 2008 whose aim is to encourage young people to plan their future in Łódź and to build a positive image of the City conducing professional development. The programme is realised by the Investor Service Office of the City of Łódź Office which in cooperation with the largest higher education schools in Łódź and leading employers implements initiatives of the programme e.g. such as: internship and traineeship portal, programme of paid holiday traineeships, scholarship programme, free of charge trainings and a course for young enterprising people.

Within the programme already more than 100 companies in Łódź and three largest public higher education schools in Łódź actively cooperate: The University of Łódź, the Łódź University of Technology and the Medical University of Łódź.

Another very important initiative of the programme is the internship and traineeship portal available at the address: www.praktyki.lodz.pl through which young people can gain professional experience in the best companies in Łódź.

A programme of paid holiday traineeships: Traineeships in Łódź is connected with said portal.

Nearly 130 companies in Łódź, which provided almost 430 offers of paid holiday traineeships, have taken part in four editions of the project.

The "Young in Łódź - I have an idea for a business" competition is organised for young enterprising people. This initiative aims at distinguishing and supporting implementation of the best business plans of future and currently functioning young entrepreneurs in Łódź.

Biuro Obsługi Inwestora i Współpracy z Zagranicą w Urzędzie Miasta Łodzi to jednostka, której głównym zadaniem jest obsługa inwestorów w systemie „one-stop-shop". Każdy strategiczny inwestor w Łodzi podczas całego procesu inwestycyjnego i po jego zakończeniu jest obsługiwany przez dedykowanego Opiekuna Inwestorów, specjalnie wyznaczonego do danego projektu inwestycyjnego. Opiekun jest wspierany przez wyższych rangą urzędników i specjalistów w Urzędzie Miasta Łodzi.

WYBRANE FORMY WSPARCIA OFEROWANE PRZEZ URZĄD MIASTA ŁODZI:

- **Stała pomoc Władz Miasta i Biura Obsługi Inwestora i Współpracy z Zagranicą,** w tym poprzez dedykowanie menedżera projektu, tj. opiekuna firmy ze strony Urzędu Miasta Łodzi do koordynacji całości działań, związanych z obsługą firmy w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji. Miasto oferuje system pomocy, polegający na możliwości załatwienia wszystkich spraw w JEDNYM MIEJSCU („one-stop-shop") - przez cały czas trwania inwestycji i po jej zakończeniu. Menedżer jest w stałym kontakcie z inwestorem i działa w zależności od bieżących potrzeb projektu, także po zakończeniu realizacji procesu inwestycyjnego w Łodzi.
- **Pomoc w nawiązaniu kontaktu i w rozmowach z pośrednikami oraz firmami doradczymi z sektora nieruchomości obiektów biurowych i magazynowych** w oparciu o bazę danych UMŁ i dotychczasową współpracę z deweloperami, nieodpłatne udostępnienie miejsca na terenie urzędu na negocjacje z potencjalnymi partnerami, organizacja „okrągłych stołów" do wstępnego rozpoznania rynku.
- Miasto Łódź aktywnie **współpracuje z partnerami,** takimi jak Urząd Pracy, Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna oraz Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych, aby inwestor otrzymał kompleksową ofertę wsparcia, w tym np. grant rządowy czy zwolnienie z podatku CIT w Strefie Ekonomicznej.
- **Promocja i tworzenie pozytywnego wizerunku Inwestora** na terenie Miasta Łodzi, w szczególności pod kątem pozyskania nowych pracowników („e**mployer branding**"), w tym w ramach programu Młodzi w Łodzi.
- Współpraca z biurami karier, promocja firm na uczelniach.

Warto zwrócić uwagę na istniejący od 2008 r. program **Młodzi w Łodzi,** którego celem jest zachęcenie młodych ludzi do wiązania swojej przyszłości z Łodzią oraz budowanie pozytywnego wizerunku Miasta, sprzyjającego rozwojowi zawodowemu. Realizatorem programu jest Biuro Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Łodzi, które przy współpracy z największymi łódzkimi uczelniami oraz wiodącymi pracodawcami realizuje inicjatywy programu, m.in. takie jak: portal praktyk i staży, program płatnych staży wakacyjnych, program stypendialny, bezpłatne szkolenia czy konkurs dla młodych przedsiębiorczych.

W ramach programu współpracuje aktywnie już ponad 100 łódzkich firm oraz trzy największe łódzkie uczelnie publiczne: Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka oraz Uniwersytet Medyczny w Łodzi.

Kolejną, bardzo ważną inicjatywą programu jest znajdujący się pod adresem www.praktyki.lodz.pl portal praktyk i staży, za pośrednictwem którego młodzi ludzie mogą zdobywać doświadczenie zawodowe w najlepszych łódzkich firmach.

Ze wspomnianym portalem związany jest program płatnych staży wakacyjnych Praktykuj w Łodzi. W czterech edycjach projektu udział wzięło prawie 130 łódzkich firm, które zgłosiły prawie 430 ofert płatnych staży wakacyjnych.

Dla młodych przedsiębiorczych organizowany jest konkurs „Młodzi w Łodzi – Mam pomysł na biznes", będący inicjatywą, mającą na celu wyróżnienie i wsparcie realizacji najlepszych biznesplanów przyszłych i obecnie funkcjonujących młodych łódzkich przedsiębiorców.

Activities of Łódź result from consistent implementation of the strategy for development of the city - "Strategy of Integrated Development of Łódź 2020+". One of the effects of implementing this strategy is the number of companies which have decided to open their factories, logistics centres, IT centres as well as shared service centres just in Łódź. According to annual reports published by the ABSL (Association of Business Service Leaders) Łódź belongs to one of seven main BPO/SSC centres in Poland just behind Warszawa, Kraków, Wrocław and Trójmiasto. In the following places are Katowice and Poznań. Currently more than 10 thousand staff members are employed in Łódź in the sector of shared service centres. In addition, in a report of the Polish Information and Foreign Investment Agency called: "10 years of the sector of modern services in Poland" Łódź is in the fourth place (behind Kraków, Warszawa and Wrocław) in terms of the number of the centres and employment in enterprises from the sector of services for business. In the report also the Łódź Special Economic Zone was estimated - second in terms of attractiveness to investments of the BSS type.

The Łódź activities for attracting investors has been noticed by fDi Intelligence, a section of Financial Times that deals with foreign direct investments. Łódź is in the first place in the category of FDI Strategy of the ranking: Polish Cities of the Future 2015/16.

A year earlier Financial Times published a ranking of European cities and regions of the future and Łódź was in a group of 10 cities of Eastern Europe best assessed in terms of the strategy for attraction of investments.

Among distinctions for Łódź it is worth mentioning the first place in the category: City Friendly to Investors granted during the Prime Property Prize in 2014 and the award: Most Investor-Friendly City In Poland presented during a gala of Eurobuild Awards in 2014 as well as the award: "Regional Development Leader 2014" presented during the 2nd Congress of Polish Entrepreneurship in Katowice which is a distinction for cities with favourable climate for development of science and technology, culture and innovations, individual creativity and collective creativity.

In 2013 Łódź obtained an award from the Pro Progressio - City Outsourcing Star 2013 Foundation for the largest number of implemented projects in outsourcing sector. Earlier,

in 2011 intensive activities of Łódź, promoting the sector of modern business services and active operations to attract foreign investors from this sector as well as cooperation with investors present on the Polish market have been estimated by the ABSL which provided the city with ABSL Excellence Award 2011 in the Excellent Partner category.

Działania Łodzi są wynikiem konsekwentnej realizacji strategii rozwoju miasta – „Strategia Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+". Jednym z efektów realizacji tej strategii jest liczba firm, jakie zdecydowały się otworzyć swoje fabryki, centra logistyczne, informatyczne, a także centra usług wspólnych właśnie w Łodzi. Według corocznych raportów publikowanych przez ABSL (Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych/ Association of Business Service Leaders), Łódź należy do jednego z siedmiu głównych ośrodków BPO/SSC w Polsce zaraz po Warszawie, Krakowie, Wrocławiu i Trójmieście. Na kolejnych miejscach znalazły się Katowice oraz Poznań. W Łodzi, w sektorze centrów usług wspólnych, zatrudnionych jest obecnie ponad 10 tysięcy pracowników. Ponadto, w raporcie PAIiIZ pt. „10 lat sektora nowoczesnych usług w Polsce" Łódź znajduje się na czwartym miejscu (po Krakowie, Warszawie i Wrocławiu) pod względem liczby centrów oraz zatrudnienia w przedsiębiorstwach z sektora usług dla biznesu. W raporcie doceniono również Łódzką Specjalną Strefę Ekonomiczną, drugą pod względem atrakcyjności dla inwestycji typu BSS.

Łódzkie działania zmierzające do przyciągania inwestorów zostały dostrzeżone przez fDi Intelligence, sekcję Financial Times zajmującą się bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi. Łódź zajęła pierwsze miejsce w kategorii FDI Strategy rankingu Polish Cities of the Future 2015/16.

Rok wcześniej Financial Times opublikował ranking europejskich miast i regionów przyszłości i Łódź znalazła się w grupie 10 miast Europy Wschodniej najlepiej ocenionych, pod względem strategii przyciągania inwestycji. obecnie funkcjonujących młodych łódzkich przedsiębiorców.

Wśród wyróżnień dla Łodzi nie sposób nie wspomnieć o pierwszym miejscu w kategorii Miasto Przyjazne Inwestorom, przyznanym podczas Prime Property Prize w roku 2014 oraz o nagrodzie Most Investor–Friendly City In Poland wręczonej podczas gali Eurobuild Awards w 2014 r., a także o nagrodzie „Lider Rozwoju Regionalnego 2014", wręczonej podczas II Kongresu Polskiej Przedsiębiorczości w Katowicach, która jest wyróżnieniem dla miast, w których panuje sprzyjający klimat dla rozwoju nauki i techniki, kultury i innowacji, twórczości indywidualnej i kreatywności zbiorowej. W 2013 roku Łódź otrzymała nagrodę od Fundacji Pro Progressio - City Outsourcing Star 2013 za największą liczbę zrealizowanych projektów w branży outsourcingu. Wcześniej, w 2011 roku intensywne działania Łodzi, promujące sektor nowoczesnych usług biznesowych i aktywne działania na rzecz przyciągania inwestorów zagranicznych z tego sektora, a także współpraca z inwestorami obecnymi na polskim rynku, zostały docenione przez ABSL, który przyznał miastu ABSL Excellence Award 2011 w kategorii Excellent Partner.

ŁÓDZKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA / ŁÓDŹ SPECIAL ECONOMIC ZONE

FIRMY BPO, IT, SSC, PRODUKCYJNE W ŁODZI
BPO, IT, SSC, PRODUCTION COMPANIES IN ŁÓDŹ

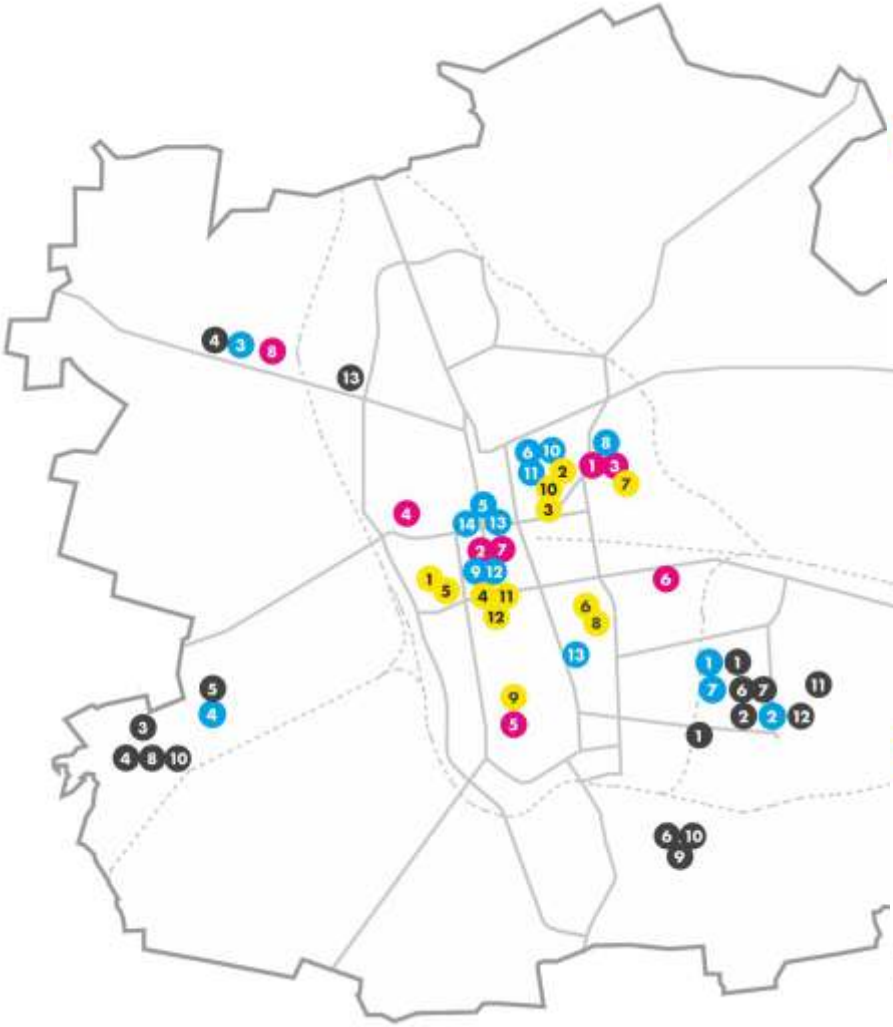

LOKALIZACJE WYBRANYCH FIRM BPO

1. INFOSYS
2. HP
3. SOUTHWESTERN
4. TELMON
5. TARGET BPO
6. DIMAR
7. TAXCARE
8. CERI INTRNATIONAL

LOKALIZACJE WYBRANYCH FIRM SSC

1. BSH
2. INDESIT
3. ABB
4. AMCOR
5. CLARIANT
6. TAKEDA
7. GE
8. McCORMICK
9. UPS
10. PHILIPS
11. TATE&LYLE
12. SANITEC KOŁO
13. NORDEA OPERATIONS CENTRE
14. mBANK

LOKALIZACJE WYBRANYCH FIRM IT

1. AMG.net
2. GFT
3. CYBERCOM
4. MOBICA
5. TOMTOM
6. TRANSITION TECHNOLOGIES
7. ZETO
8. FUJITSU
9. ERICPOL
10. COMARCH
11. ACCENTURE
12. SAMSUNG R&D

LOKALIZACJE WYBRANYCH FIRM PRODUKCYJNYCH

1. BSH
2. INDESIT
3. BARRY CALLEBAUT
4. ABB
5. AMCOR
6. HUTCHINSON
7. GE
8. AUGUST FALLER
9. ASCONUMATICS
10. CLARIANT
11. DRAHTZUG STEIN
12. PELION
13. GILLETTE/P&G OLAY

Oberthur Technologies R&D Poland

The global company: Oberthur Technologies has taken a strategic decision to create in Łódź its R&D Centre within the scope of development of software for products in the area of Payments, Telecommunication and M2M.

Adam Federowicz, President of the Management Board of Oberthur Technologies R&D Poland: "While taking a decision on selection of location, we were guided, to a large degree, by availability of high-class IT specialists. Thanks to the fact that in Łódź for several years the number of companies which have opened here their seats or branches has been growing the IT/ICT labour market has considerably expanded. Higher education schools in Łódź, closely cooperating with industry, are able to quickly respond to needs of new companies and changeable technological trends."

Piotr Waluch, Member of the Management Board in charge of IT in Oberthur Technologies R&D Poland: "Our ambition was to create in Łódź a R&D branch which can actually provide IT solutions in several business areas, getting ahead by a year or more of services already available on the market. We have created an alternative for a number of employers present in Łódź providing bodyleasing services for foreign organisations. This attracts to us ambitious and capable staff members about whom we care most."

Beata Nowacka, HR Manager: "We have become a so attractive employer in Łódź that we can afford to attract IT specialists from other countries. Additionally, by offering attractive relocation packages, our ambition is to create an international team experienced in fields of business in which we are interested. Within only several months of operation we have become the main R&D Centre for Oberhur technologies cooperating at the same time with R&D units from Boston, Paris, Manila and Malaga."

/ 20 May 2015

SouthWestern BPS Poland Sp. z o.o.

General Director of SouthWestern company, Paddy Morrissey: „We have already been in Łódź for more than seven years and every year our company continuously develops. We have chosen Łódź mainly because it abounds in educated and qualified staff. As a sign of devotion to our staff members, clients and city, 2 years ago we transferred our seat to a new building: Green Horizon here at Pomorska 106, thanks to which we can still develop. In view of gaining a new contractor, we have the pleasure of announcing creation of 100 new jobs. Already in June the total number of staff members in our company will exceed 300 people. We notice enormous possibilities of development especially in multi-language customer service and management of liabilities."

/ 2 April 2015

Clariant Polska Spółka z o.o.

Paweł Pańczyk – Country Head Poland / Country Head of Finance: „Our company has been present in the region since the 90s - in Konstantynów Łódzki there is one of the most modern Clariant chemical plants in Europe. We were attracted here by qualified staff and excellent location. We are happy to co-operate with the local administration in the development of a business-friendly environment, e.g. by participation in Youth in Łódz program. We are expanding rapidly: in 2013 our Shared Services Center was established in Łódź and now it has turned into a team of 140 high-level specialists responsible in a comprehensive manner (end-to-end) for all processes in finance, logistics and procurement management . In 2015 we expanded our operations and now we support from Lodz our customers and business partners from Europe, Middle East, Africa and Latin America.

Seeing the potential we plan to double employment in Łódź by the end of the year. We provide our employees with great opportunities for personal growth. We invest in people, we support a culture of continuous improvement through advanced talent management programs. We provide support and flexibility necessary to succeed. Our Swiss heritage obliges us to seek the most effective solutions."

Oberthur Technologies R&D Poland

Globalna Spółka Oberthur Technologies podjęła strategiczną decyzję o utworzeniu w Łodzi swojego Centrum R&D w zakresie rozwoju oprogramowania dla produktów w obszarze Płatności, Telekomunikacji i M2M.

Adam Federowicz, Prezes Zarządu Oberthur Technologies R&D Poland: „Podejmując decyzje o wyborze lokalizacji kierowaliśmy się w dużej mierze dostępnością wysokiej klasy specjalistów IT. Dzięki temu, że w Łodzi od kilku lat przybywa firm, które utworzyły tutaj swoje siedziby bądź oddziały, rynek pracy IT/ICT znacznie się powiększył. Łódzkie uczelnie, ściśle współpracując z przemysłem, są w stanie szybko reagować na potrzeby pojawiających się firm i zmieniających się trendów technologicznych."

Piotr Waluch, Członek Zarządu ds. IT Oberthur Technologies R&D Poland: „Naszą ambicją było utworzenie w Łodzi oddziału R&D, które faktycznie zdolne jest dostarczać rozwiązania IT w kilku obszarach biznesowych, wyprzedzające o rok lub więcej usługi dostępne już na rynku. Stworzyliśmy alternatywę dla obecnych w Łodzi wielu pracodawców świadczących usługi bodyleasingu dla zagranicznych organizacji. To przyciąga do nas ambitnych i zdolnych pracowników, na których właśnie najbardziej nam zależy."

Beata Nowacka, HR Manager: „Staliśmy się na tyle atrakcyjnym pracodawcą w Łodzi, że możemy pozwolić sobie na przyciąganie specjalistów IT z innych krajów. Oferując do tego atrakcyjne pakiety relokacyjne, mamy ambicje aby stworzyć zespół międzynarodowy i doświadczony w interesujących nas domenach biznesu. W ciągu zaledwie kilku miesięcy działalności staliśmy się głównym Centrum R&D dla Oberhur Technologies, współpracując przy tym z jednostkami R&D z Bostonu, Paryża, Manili czy Malagi."
/20.05.2015 r.

SouthWestern BPS Poland Sp. z o.o.

Dyrektor Generalny firmy SouthWestern, Paddy Morrissey: „Jesteśmy w Łodzi już od ponad siedmiu lat i z każdym rokiem nasza firma stale się rozwija. Wybraliśmy Łódź głownie dlatego, że obfituje w wykształconą i wykwalifikowaną kadrę. W dowód oddania naszym pracownikom, klientom i miastu, 2 lata temu przenieśliśmy siedzibę do nowego budynku Green Horizon tu przy ul. Pomorskiej 106, dzięki czemu mamy możliwość dalej się rozwijać. Dzięki pozyskaniu nowego kontrahenta, mam przyjemność ogłosić utworzenie 100 nowych miejsc pracy. Już w czerwcu całkowita liczba pracowników naszej firmy przekroczy 300 osób. Dostrzegamy ogromne możliwości rozwoju szczególnie w wielojęzycznej obsłudze klienta oraz zarządzaniu zobowiązaniami."
/02.04.2015r.

Clariant Polska Spółka z o.o.

Paweł Pańczyk – Country Head Poland / Country Head of Finance: „Nasza firma jest obecna w regionie już od lat 90-tych - w Konstantynowie Łódzkim znajduje się jeden z najnowocześniejszych zakładów chemicznych Clarianta w Europie. Przyciągnęła nas tutaj przede wszystkim wykwalifikowana kadra oraz doskonała lokalizacja. Cieszy nas też współpraca z lokalną administracją w kształtowaniu przyjaznego otoczenia biznesowego, czego przykładem jest między innymi program „Młodzi w Łodzi". Rozwijamy się dynamicznie: w 2013 roku w Łodzi powstało nasze Centrum Usług Wspólnych, które z biegiem czasu przekształciło się w liczący 140 wysokiej klasy specjalistów zespół odpowiedzialny w sposób kompleksowy (end-to-end) za wszystkie procesy w zakresie finansów, logistyki oraz zarządzania zakupami. W 2015 roku rozszerzyliśmy działalność naszego centrum i obecnie wspieramy z Łodzi naszych klientów i partnerów biznesowych pochodzących z Europy, Bliskiego Wschodu, Afryki i Ameryki Łacińskiej.

Widząc potencjał planujemy do końca roku podwoić zatrudnienie w Łodzi. Oferujemy naszym pracownikom duże możliwości rozwoju osobistego. Inwestujemy w ludzi, wspieramy kulturę ciągłego rozwoju poprzez rozwinięte programy zarządzania talentami. Zapewniamy wsparcie i elastyczność niezbędną do osiągnięcia sukcesu. Nasze szwajcarskie dziedzictwo zobowiązuje nas do szukania najbardziej efektywnych rozwiązań."

BIURO OBSŁUGI INWESTORA I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ – jednostka w Urzędzie Miasta Łodzi, której głównym zadaniem jest obsługa inwestorów w systemie „one-stop-shop". Każdy strategiczny inwestor w Łodzi, podczas całego procesu inwestycyjnego i po jego zakończeniu, jest obsługiwany przez dedykowanego Opiekuna Inwestorów specjalnie wyznaczonego do danego projektu inwestycyjnego. Opiekun jest wspierany przez wyższych rangą urzędników i specjalistów w Urzędzie Miasta Łodzi, bezzwłocznie uzyskasz od niego informacje na temat:

- dostępności potencjalnej kadry w Łodzi wg specjalizacji,
- dostępnych nieruchomości, magazynów i powierzchni biurowych,
- infrastruktury dostępnej lub wymaganej w danej lokalizacji,
- listy potrzebnych pozwoleń, procedury ich uzyskania, terminów i decydentów
- dostępnej pomocy publicznej i jej źródłach,
- wszelkich dodatkowych informacji na życzenie.

INVESTOR SERVICE & INTERNATIONAL COOPERATION BUREAU - unit in The City of Łódź Office whose main task is servicing investor in the "one stop shop". Furthermore, each of key investors in our City is assisted, during the whole investment process and after, by a dedicated Investor Service Manager specially appointed to a given case and supported by senior officers of The City of Łódź Office. Your Manager will provide you with immediately available information concerning:

- potential employees by specialization,
- real estate, warehouses and office space availability,
- infrastructure available and required at each real estate location,
- list of necessary permits and timing as well as the decision makers in a given investment case
- overview of public support sources available,
- all additional information upon specific request.

Kontakt
Biuro Obsługi Inwestora i Współpracy z Zagranicą
Urząd Miasta Łodzi
ul. Piotrkowska 104 a, 90-926 Łódź
e-mail: boi@uml.lodz.pl
telefon: + 48 42 638 59 39
fax + 48 42 638 59 40

Contact
Investor Service & International Cooperation Bureau
The City of Łódź Office
104 a Piotrkowska Str., 90-926 Łódź, Poland
e-mail: boi@uml.lodz.pl
phone no: + 48 42 638 59 39
fax + 48 42 638 59 40

Wydawca
Biuro Promocji i Turystyki
Urząd Miasta Łodzi
ul. Piotrkowska 87
90-423 Łódź
www.uml.lodz.pl

Publisher
Promotion & Tourism Bure
The City of Łódź Office
87 Piotrkowska Str.
90-423 Łódź, Poland
www.uml.lodz.pl

Zdjęcia
Archiwum UMŁ
P. Augustyniak, S. Glapiński, R. Jóźwiak, G. Sikora

Photos
The City of Łódź Office Archive
P. Augustyniak, S. Glapiński, R. Jóźwiak, G. Sikora

KREUJE

randstad

leader on the Polish HR market

awarded as the best recruitment firm in SSC/BPO sector

2,200 permanent placements per year

960,000 candidates in database

www.professionals.randstad.pl

Finance

Sylwia Sadalska
+48 509 353 130
sylwia.sadalska@randstad.pl

Engineering

Marta Zielińska
+48 663 307 006
marta.zielinska@randstad.pl

IT

Jacek Witkowski
+48 501 324 673
jacek.witkowski@randstad.pl

Sales, Marketing HR, Administration

Anna Kucharska
+48 603 302 209
anna.kucharska@randstad.pl

randstad

AUTORZY RAPORTU / THE AUTHORS OF THE REPORT

MARTA ZIELIŃSKA - Randstad Engineering Team Manager
M: + 48 669 899 089, E: marta.zielinska@randstad.pl

Od 15 lat zawodowo związana z rekrutacją wykwalifikowanej kadry inżynierskiej na stanowiska specjalistyczne i menedżerskie, a także z realizacją projektów typu Executive Search.
Współpracuje z Klientami z Europy, USA, Kanady oraz Azji, prowadząc zarówno pojedyncze projekty, jak i rekrutacje całej kadry kierowniczej i inżynierskiej przy uruchomieniach nowych inwestycji przemysłowych (projekty typu greenfield).
Od ponad 10 lat związana jest z firmą Randstad i linia biznesową Randstad Engineering, gdzie zarządza zespołem konsultantów specjalizujących się w rekrutacji na stanowiska specjalistyczne oraz menedżerskiej średniego i wyższego szczebla w obszarze produkcji, łańcucha dostaw, budownictwa oraz usług technicznych.

For 15 years, she has been professionally recruiting qualified engineering staff for specialist and manager positions, as well as running Executive Search projects.
Working for Clients from Europe, the USA, Canada and Asia, she has carried out single projects but also led the recruitment of the entire management and engineering staff for newly launched industrial investments (greenfield projects).
She has been with Randstad and the Randstad Engineering business line for more than 10 years. She manages a consulting team specialized in recruitment for specialist positions and middle and senior management in manufacturing, supply chains, construction and technical services.

SYLWIA SADALSKA - Finance Team Manager
T: 509 35 31 30, E: sylwia.sadalska@randstad.pl

Od 17 lat zajmuje się rekrutacją finansistów na stanowiska specjalistyczne i menedżerskie, a także z realizacją projektów typu executive search.
Od 13 lat związana z firmą Randstad i linią biznesową Randstad Finance. Zarządza zespołem konsultantów wyspecjalizowanych w rekrutacji w obszarze szeroko pojętych finansów, audytu i księgowości. Współpracuje z instytucjami finansowymi koncentrując się na rekrutacji kadry zarządzającej i specjalistycznej z obszarów ryzyka, skarbu, bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej, nadzoru czy kontrolingu. Od 11 lat współpracuje z nowymi inwestorami planującymi wejście na polski rynek, zarządza projektami związanymi z budową międzynarodowych centr usług wspólnych (SSC/BPO).

For 17 years, she has been recruiting finance staff for specialist and manager positions, as well as running Executive Search projects.
She has been with Randstad and the Randstad Finance business line for 13 years. She manages a consulting team specialized in recruitment for general finance, audit and accounting. She works for financial institutions, focusing on the recruitment of management and specialist staff for risk, treasury, corporate and investment banking, supervision and controlling. For 11 years, she has been supporting new investors who plan to enter the Polish market, and managing projects with respect to building international shared services centres (SSC/BPO).

JACEK WITKOWSKI - Senior IT Talent Hunter & National Manager Technologies
M: +48 501 32 46 73, E: jacek.witkowski@randstad.pl

Od 17 lat zajmuje się zagadnieniami sprzedaży kompleksowych rozwiązań w obszarze IT/telecom w międzynarodowych korporacjach i polskich firmach.
Posiada bogate doświadczenie w pracy z klientami korporacyjnymi i administracją publiczną na najwyższych poziomach zarządczych i decyzyjnych. Od początku 2015 roku związany z Randstad i linią biznesową Randstad Technologies, którą obecnie prowadzii. Wraz z zespołem inicjuje, wspiera i prowadzi projekty rekrutacyjne w różnorodnych modelach na rynku IT, realizuje usługi outsourcingu i rozwiązań IT dla klientów korporacyjnych i międzynarodowych organizacji wchodzących na polski rynek.

For 17 years, he has been focusing on the sales of complex IT/telecom solutions in international companies and Polish firms.
He has a wealth of experience in working with corporate clients as well as public administration of the top management and decision-making levels.
Since the beginning of 2015, he has been with Randstad and the Randstad Technologies business line, which he currently manages. Together with his team, he initiates, supports and leads various recruitment project models for IT, as well as performs outsourcing and IT services for corporate clients and international organisations entering the Polish market.

AUTORZY RAPORTU / THE AUTHORS OF THE REPORT

KATARZYNA POTRZUSKA-CHWOJNICKA - SSC/BPO Team Leader
T +48 601 303 021, E: katarzyna.potrzuska@randstad.pl

Posiada 10-letnie doświadczenie w obszarze rekrutacji finansistów zdobyte w międzynarodowych firmach doradztwa personalnego.

Realizowała projekty rekrutacyjne dla rozmaitych branż w tym instytucji finansowych na stanowiska menedżerskie i specjalistyczne. Posiada bogate doświadczenie we wspieraniu nowych inwestorów w budowie potencjału ludzkiego ich organizacji.

Zarządza zespołem konsultantów dedykowanych do współpracy z centrami usług wspólnych m.in w województwie mazowieckim, małopolskim oraz łódzkim.

She has 10 years of experience in recruiting finance staff, which she gained working for international personal consulting companies.

She has carried out recruitment projects for management and specialist positions in various industries, including financial institutions. She has a wealth of experience in supporting new investors in building the human potential of their organisations.

She manages a consulting team specialized in shared services centers located in, among others, Masovian, Lesser Poland and Łódź voivodeships.

MAGDALENA BATOGOWSKA – Randstad Finance Senior Consultant
M: +48 605 305 706, E: magdalena.batogowska@randstad.pl

Posiada ponad 5-letnie doświadczenie w rekrutacji. Od początku swojej kariery związana jest z rekrutacjami na stanowiska na szczeblu specjalistycznym i menedżerskim w obszarze księgowości oraz finansów.

Specjalizuje się w realizacji projektów rekrutacyjnych na stanowiska Głównych Księgowych, Samodzielnych Księgowych, Kontrolerów i Analityków Finansowych. Realizuje projekty zarówno z obszaru rekrutacji stałych jak i tymczasowych dla wewnętrznych działów księgowych oraz firm konsultingowych.

She has more than 5 years of experience in recruitment. From the beginning of her career, she has been professionally recruiting staff for specialist and management positions in accounting and finance.

She specializes in recruitment projects for Head Accountants, Independent Accountants, Controllers and Financial Analysts. She leads permanent recruitment projects as well as temporary recruitments for internal accounting departments and consulting firms.

ANNA KUCHARSKA – Senior Consultant – Team Leader, Randstad Permanent Recruitment
T: +48 42 231 50 81, M: +48 603 302 209, E: anna.kucharska@randstad.pl

Posiada ponad 9-letnie doświadczenie w realizacji i koordynacji na stanowiska produkcyjne, specjalistyczne oraz menedżerskie.

Od 5 lat specjalizuje się w rekrutacjach w obszarach: sprzedaży i marketingu, TSL, administracji oraz produkcji. Od 3 lat koordynuje pracę zespołu konsultantów w oddziale łódzkim Randstad. Współpracuje z klientami z województw: łódzkiego oraz świętokrzyskiego.

She has more than 9 years of experience in leading and coordinating recruitments for manufacturing, specialist and manager positions.

For 5 years, she has been specializing in recruitment in sales and marketing, TSL, administration and manufacturing. She has been managing a consulting team of the Łódź Randstad branch for 3 years. She works for clients from Łódź and Świętokrzyskie voivodeships.

KREUJE

URZĄD MIASTA ŁODZI / THE CITY OF ŁÓDŹ OFFICE
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź

www.uml.lodz.pl
2016